

**Mateřská škola Velká Bíteš, Masarykovo náměstí 86,
příspěvková organizace**

„Mámo, táto, to jsem JÁ“

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání**

Mise – poslání školy:

*„Chceme-li vychovat dítě radostné, spokojené,
citlivé a vnímavé ke svému okolí,
musí v takových podmínkách
a mezilidských vztazích také vyrůstat...“*

zpracovala: Mgr. Hana Sedláková a kol.

„Mámo, táto, to jsem JÁ“

Mámo, táto, to jsem JÁ,
pusť mě kouknout do světa.
Neboj se a pusť mě, prozkoumávat svět,
já Ti o tom budu všechno vyprávět.

Mámo, táto, to jsme MY,
žijeme tu na Zemi,
neboj se a pusť nás, prozkoumávat svět,
my Ti o tom budem' všechno vyprávět.

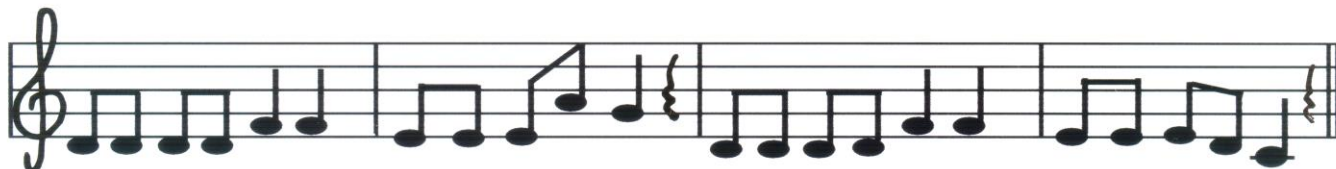

" Mámo, táto, to jsem JÁ "

Autor: Sedláková Hana

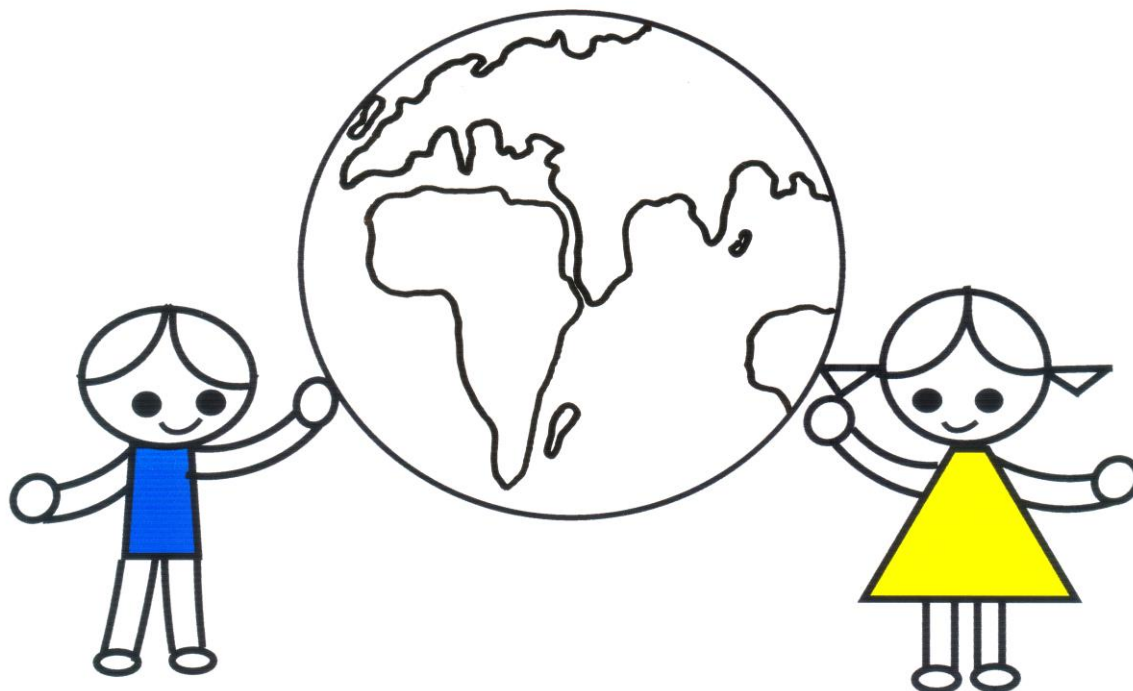
1. Má - mo, tá - to, to jsem JÁ, pusť mě kou- knout do svě - ta.

Ne-boj se a pusť mě, pro- zkou-má- vat svět, JÁ Ti o tom bu- du, vše- chno vy- prá- vět.

2. Mámo, táto, to jsme my, žijeme tu na Zemi.

Neboj se a pusť nás , prozkoumávat svět, my Ti o tom budem všechno vyprávět.

Obsah ŠVP PV:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	5
1.1 Identifikační údaje o škole	5
1.2 Školská zařízení	5
1.3 Základní normy školy	5
1.4 Zpracovatel ŠVP PV	6
1.5 Spojení a kontakty školy	6
1.6 Projednání změn ŠVP PV k 1.9.2012	6
2. Charakteristika školy	7
2.1. Současnost školy	7
2.2. Z historie MŠ	8
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu:	9
3.1. Původnost a platnost ŠVP	9
3.2. Východiska tvorby ŠVP	9
3.3. Hlavní myšlenky ŠVP PV	9
3.3.1 Hlavní cíle ŠVP PV	9
3.4. Vztah a odraz cílů, záměrů a specifíků RVP PV v ŠVP PV a jejich promítnutí v dokumentech školy	10
4. Vzdělávací obsah ŠVP (uspořádání učiva)	14
4.1 Schéma ŠVP	14
4.2 Vzdělávací nabídka - pravidla tematických integrovaných okruhů	15
4.3 Vzdělávací nabídka - přehled tematických okruhů „Výprav za poznáním“	16
4.4 Grafická mapa TO	17
4.5. Metody a formy práce MŠ	18
4.6. Doplnující programy a další aktivity	19
4.7. Schéma plánování a realizace integrovaných TO a jejich návaznost na ŠVP PV a RVP PV	20
4.8. Třídní vzdělávací program (TVP)	21
4.9. Evaluační činnost školy	22
5. Podmínky vzdělávání	23
5.1 Prostorové uspořádání MŠ	23
5.1.1 Prostorové uspořádání MŠ Masarykovo náměstí 86	23
5.1.2 Prostorové uspořádání MŠ Lánice 300, Velká Bíteš	24
5.2. Věcné vybavení	25
5.2.1 Věcné vybavení MŠ Masarykovo náměstí	25
5.2.2 Věcné vybavení MŠ Lánice	26
5.3 Životospráva (totožné pro obě MŠ)	27
5.4 Psychohygienické podmínky (totožné pro obě MŠ)	28
5.5 Organizační chod školy (totožné pro obě MŠ)	29
5.6 Řízení mateřské školy (totožné pro obě MŠ)	30
5.7 Personální obsazení školy	33
5.8 Spoluúčast rodičů	34
6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných	35
6.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	35
6.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných	37
7. Soubor rozpracovaných tematických okruhů „Výpravy za poznáním“	38
8. Přílohy ŠVP PV	90

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1.1 Identifikační údaje o škole

- a) **název školy** Mateřská škola Velká Bíteš,
Masarykovo náměstí 86,
příspěvková organizace
- b) **kraj** Vysočina
- c) **IČ** 750 21 439
- d) **IZO zařízení** 107 615 819
- e) **Identifikátor zařízení** 600 129 322
- f) **právní postavení školy** příspěvková organizace. (od 1.1.2003)
rozhodnutím Zastupitelstva města Velká Bíteš; č.j.33/02
- g) **statutární orgán školy** ředitelka MŠ Mgr. Hana Sedláková
- h) **statutární zástupce** není na škole stanoven
- i) **zřizovatel školy** Město Velká Bíteš
- j) **adresa** Mateřská škola
Masarykovo náměstí 86
Velká Bíteš
- k) **místo poskytovaného vzdělávání MŠ:**
Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš
- l) **kapacita školy** 116; z toho: 68 MŠ Masarykovo náměstí, Velká Bíteš
48 MŠ Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš

1.2 Školská zařízení

- a) **součást školy** školní jídelna- výdejna
- b) **kapacita výdejny** 116; z toho: 68 ŠJ Masarykovo náměstí, Velká Bíteš
48 ŠJ Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš
- c) **IZO zařízení** 103 143 611
- d) **místo poskytovaných školských služeb:**
Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš

1.3 Základní normy školy

- a) **základní normy** Zřizovací listina ze dne 30.9.2002 a její dodatky;
Zařazení do sítě škol - Rozhodnutí KÚ Vysočina ze dne
11.10.2002, č.j.0342/02- SSS;
Změna k 1. 9. 2012 Rozhodnutí č. j. KUJI 58933/2012 ze dne 31. 8. 2012;
- rozšíření o pracoviště poskytující vzdělávání a školské služby
MŠ a ŠJ Lánice 300, Velká Bíteš
Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, dále jen
ŠVP PV: „Mámo, táto, to jsem JÁ“
- b) **další normy** Organizační řád školy
Školní řád na příslušný školní rok

1.4 Zpracovatel ŠVP PV

a) hlavní	Mgr. Hana Sedláková
b) dílčí	Fellingerová Jana , Klimešová Lenka, Krejčová Jana,
Porupková Martina
c) název	„Mámo, táto, to jsem JÁ“

1.5 Spojení a kontakty školy

a) e-mail MŠ	skolka.bites@seznam.cz
b) web	www.skolkavbites.com
c) mobil ředitelka	725 909 813

MŠ Masarykovo náměstí 86, Velká Bíteš

a) telefon	566 532 244
b) e-mail tříd	tr.vcelicky@seznam.cz
tr.berusky@seznam.cz
tr.motylci@seznam.cz

MŠ Lánice 300, velká Bíteš

a) telefon	566 532 244
b) mobil ŠJ	702 026 991
c) e-mail tříd	tr.kuratka@seznam.cz
tr.slunicka@seznam.cz

1.6 Projednání změn ŠVP PV k 1.9.2012

pedagogická rada, dne 30.8.2012 projednala a schválila

- změny podmínek od 1.9.2012; vznik nového místa poskytujícího vzdělávání a školské služby Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš;
- aktualizovaný ŠVP PV od 1. 9. 2012;.
- zařazení přílohy č.6 Konkretizované očekávané výstupy.

2. Charakteristika školy

2.1. Současnost školy

MŠ a ŠJ Masarykovo náměstí 86, 595 01 Velká Bíteš

a) počet tříd

- 3**
- Včeličky
 - Berušky
 - Motýlci

kapacita tříd

25 dětí

15 dětí

28 dětí

MŠ a ŠJ Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš

a) počet tříd

- 2**
- Kuřátka
 - Sluníčka

kapacita tříd

25 dětí

23 dětí

b) kapacita školy **116 dětí a stravovaných (68 a 48)**

c) umístění a lokalita školy

MŠ Masarykovo náměstí, 595 01 Velká Bíteš

- budova MŠ je umístěna na náměstí města, blízko autobusových zastávek;
- budova netypizovaná pro předškolní zařízení (v nájmu);
- v přízemí budovy jsou umístěny další právní subjekty –obchody, svaz rybářů, opravná oděvní...;
- prostory pro MŠ-blíže viz.část 3.1.- prostorové uspořádání
- vedle školy prostorná a dobře vybavená zahrada;
- stravování zajišťováno dovážkou z MŠ U Stadionu;
- strava je vydávána ve ŠJ – výdejně.

MŠ Lánice 300, 595 01 Velká Bíteš

- budova MŠ je umístěna cca 0,5 km od náměstí směrem na Žďár n/S.;
- MŠ vznikla v přízemí současné budovy SOŠ Jana Tyraie v místech, které bylo pronajímáno jako prostory pro podnikání;
- prostory byly zrekonstruovány podle nejnovějších norem pro předškolní vzdělávání;blíže viz. 3.1. –prostorové uspořádání;
- součástí školy je prostorný oplocený pozemek-ve výstavbě;
- stravování zajišťováno dovážkou z MŠ U Stadionu;
- strava je vydávána ve ŠJ – výdejně.

2.2. Z historie MŠ

a) nejdůležitější mezníky školy

- **3. září 1946** MŠ otevřena;
 - první předškolní zařízení ve městě;
 - zřízena jako školka městská;
 - v přízemních prostorech obecné školy (nyní ZUŠ) ;

- **v r.1952**
 - přestěhována na Masarykovo náměstí 86;
 - budova z roku 1776 (viz.foto);
 - netypizovaná budova pro předškolní vzdělávání ;
 - dříve obytný dum, nálevna, stáje, pošta, obchod ...
 - opravy, adaptace, provizoria;

- **80. léta 20.stol.**
 - počet dětí 137, 5 tříd;
 - jedna třída v přízemí- současná prodejna obuvi;

- **poč. 90.let 20 st.**
 - pokles porodnosti ; počet dětí 76 , 4 třídy;
- **rok 1999/ 2000**
 - rekonstrukce MŠ; zrušena kuchyně; vybudována výdejna stravy;
 - strava z MŠ U Stadionu; počet dětí 83, 4 třídy;
- **od r.2003**
 - výjimka z počtu dětí KHS Žďár n/Sáz.;
 - podmínka stavební úpravy a rozšíření prostor MŠ;- nebylo realizováno;
- **od 1.9.2008**
 - snížena kapacity MŠ; 64 dětí, 3 třídy;
- **od 1.9.2010**
 - úpravy dle požadavku KHS; zvýšení kapacity na 68 dětí, 3 třídy;
- **od 1. 9 2012**
 - vznik nového místa poskytujícího vzdělávání a školské služby Lánice 300, Velká Bíteš.

b) ze statistiky MŠ:

- Absolventi – cca 2 625 dětí
- Personální zabezpečení: učitelky MŠ – cca 87
 - provazní pracovníci – cca 65
 - pracovníci na dohody a výpomoci – cca 110
 - externí pracovníci –spolupráce (kroužky, logopedie...)

c) vedení školy

- 1946 – 1947 Zora Tomanová (1 rok ve funkci)
- 1947 – 1949 Karel Vítek (řídící obecné školy)
- 1949 – 1952 Taťána Burešová (3 roky ve funkci)
- 1952 – 1986 Marta Bartoňková (34 let ve funkci)
- 1986 – 1995 Helena Součková (10 let ve funkci)
- 1995 – 1997 Eva Bartošková (2 roky ve funkci)
- 1997 – dosud Hana Sedláková (dosud ve funkci)

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu: „Mámo, táto, to jsem JÁ...“

3.1. Původnost a platnost ŠVP

- ŠVP je programem původním, vytvořeným MŠ;
- současný ŠVP je modifikací předchozího ŠVP, schváleného v roce 2010; změny proběhly v důsledku změn v organizaci provozu; **pozbývá účinnost dnem 31.8.2012;**
- tento ŠVP se stává platným dokumentem školy projednáním na pedagogické radě dne 30.8.2012 Velká Bíteš, **nabývá účinnosti dnem 1.9.2012;**
- ŠVP je zpracován na **dobu neurčitou.**

3.2 Východiska tvorby ŠVP

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, č.j.32 405/2004-22 Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se vydává Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, dále jen RVP PV;
- Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ze dne 30.3.2012, č.j. MŠMT-12963/2012-22;
- vize školy;
- mise (poslání) školy;
- strategické oblasti školy a jejich podpůrné základy;
- filozofie školy s prioritami pro ŠVP ;
- původní projekt „Mámo, táto, to jsem JÁ, pust' mě kouknout do světa“;
- analýza SWOT z ledna 2009 a ze srpna 2012;
- změny podmínek školy od září 2012.

3.3 Hlavní myšlenky ŠVP PV

Požadavky RVP PV na výchovu a vzdělávání dítěte předškolního věku, jakožto i styl práce vyjadřuje škola ve své vizi, misi, filozofii školy a jejích prioritách ve vztahu k dětem, rovněž tak ve strategickém záměru školy a jeho podpůrných základech.

Tyto dokumenty se staly důležitým východiskem při tvorbě současného ŠVP, kterému předcházela SWOT analýza školy a zejména podrobně zanalyzované stávající podmínky školy.

Tyto uvedené dokumenty odrážejí základní zaměření a silné stránky školy, na kterých škola staví svůj každodenní běžný život.

3.3.1 Hlavní cíle ŠVP PV

MŠ se zaměřuje **na interní práci ve všech vztahových rovinách: dítě x rodič x zaměstnanci x sociální partneři a na vytváření příjemného, vstřícného a podnětného prostředí.**

Škola vycházela při sestavování předchozího ŠVP PV ze svých podmínek. Značně stará, i když udržovaná budova. MŠ nebyla stavěna pro účely předškolního zařízení, a proto jsou podmínky pro vzdělávání značně odlišné od ostatních typizovaných škol. Přes komplikované prostorové uspořádání budovy (přúchozí třídy, nedostatek skladovacích prostor i chybějící velký prostor pro společné scházení, cvičení, apod.), se škole daří minimalizovat negativní dopady (narušování práce ve třídách) promyšlenou organizací.

Strategické záměry rozvoje školy a celkový styl její práce přenesli zaměstnanci školy z výše uvedených důvodů především **do oblasti budování vzájemně dobrých vztahů ve škole a do interní práce s dětmi, rodiči a dalšími sociálními partnery.**

Od 1.9.2012 vzniklo další místo pro poskytování vzdělávání a školských služeb MŠ Lánice 300, Velká Bíteš, které již plně odpovídá nejnovějším požadavkům na prostory předškolního vzdělávání. Chybí zahrada. I přes velmi dobré podmínky zůstává uvedená hlavní myšlenka ŠVP PV i zde základem práce školy.

3.4 Vztah a odraz cílů, záměrů a specifík RVP PV v ŠVP PV a jejich promítnutí v dokumentech školy

- naplňování vzdělávacích cílů a požadavků RVP PV:

formální vzdělávací nabídka – tj. především v „učivu“- integrovaných tematických okruzích
“Výpravách za poznáním“

neformální nabídka - tj.ve výchovném stylu, metodách, formách práce , klimatu školy , vztazích a celé kultuře školy.

- **ŠVP, včetně strategických záměrů školy, navazují na RVP PV následovně:**

- podobně jako jsou koncipovány jednotlivé prvky RVP PV (rámcové cíle, klíčové kompetence , dílčí oblastní cíle a dílčí výstupy v oblastech, včetně konkretizovaných očekávaných výstupů PV), tzn., že jsou mezi s sebou vzájemně propojeny, navazují na sebe a vzájemně se ovlivňují, jsou zpracovány i jednotlivé prvky ŠVP PV a další dokumenty - vize, mise, strategické záměry, filozofie školy a její priority, tematické okruhy a z nich vyplývající vzdělávací nabídka a evaluace ŠVP PV i evaluace školy jako celku;

- tím, že pedagog pracuje při vzdělávání dětí s vědomím vzdělávacích záměrů, **v našem případě především na konkrétnější úrovni oblastní**, má záruku, že vede dítě k osvojování vzdělávacích cílů na obecné úrovni , tzn. :

rámcových cílů

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. osvojení hodnot
3. získání osobnostních postojů

klíčových kompetencí :

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Promítnutí požadavků RVP PV do ŠVP PV a dokumentů naší MŠ :

Vize MŠ (obr.1)

„Mateřská škola = důležitá etapa v životě člověka na cestě za poznáním“

Mise MŠ (poslání) (obr.1)

„Chceme-li vychovat dítě radostné, spokojené, citlivé a vnímavé ke svému okolí, musí v takových podmínkách a mezilidských vztazích také vyrůstat.

Je tedy na nás všech, abychom dětem otevřeli do světa ty správné dveře a na jejich prvních cestách je společně doprovázeli.“

Strategické oblasti MŠ – základní pilíře (obr.2)

- školní vzdělávací program a kvalitní výchovně vzdělávací práce s dětmi;
- personální obsazení a řízení školy;
- spolupráce s rodinou;
- otevřenost školy a spolupráce s dalšími partnery;

+ podpůrné základy strategických oblastí (viz.obr.).

Filozofie školy a priority ŠVP ve vztahu k dětem (obr.3)

(naplňování potřeb a kompetencí dítěte)

- potřeba individuality, uvědomění si sebe sama;
- potřeba samostatnosti;
- potřeba nových poznatků, zážitků a vjemů;
- potřeba komunikace, bezpečí a zázemí;
- potřeba sounáležitosti ke skupině, kontaktu;
- potřeba uvědomování se okolního světa, spolupráce, kooperace;
- potřeba společného hledání a objevování;
- potřeba sdílení, učení druhých.

ŠVP (obr.4)

- tematický okruh – zaměření TO, vzdělávací nabídka TO, oblasti - průřezové;
- grafická mapa TO ;
- metody a formy práce ;
- evaluace vzdělávací nabídky školy, podmínek školy .

TVP

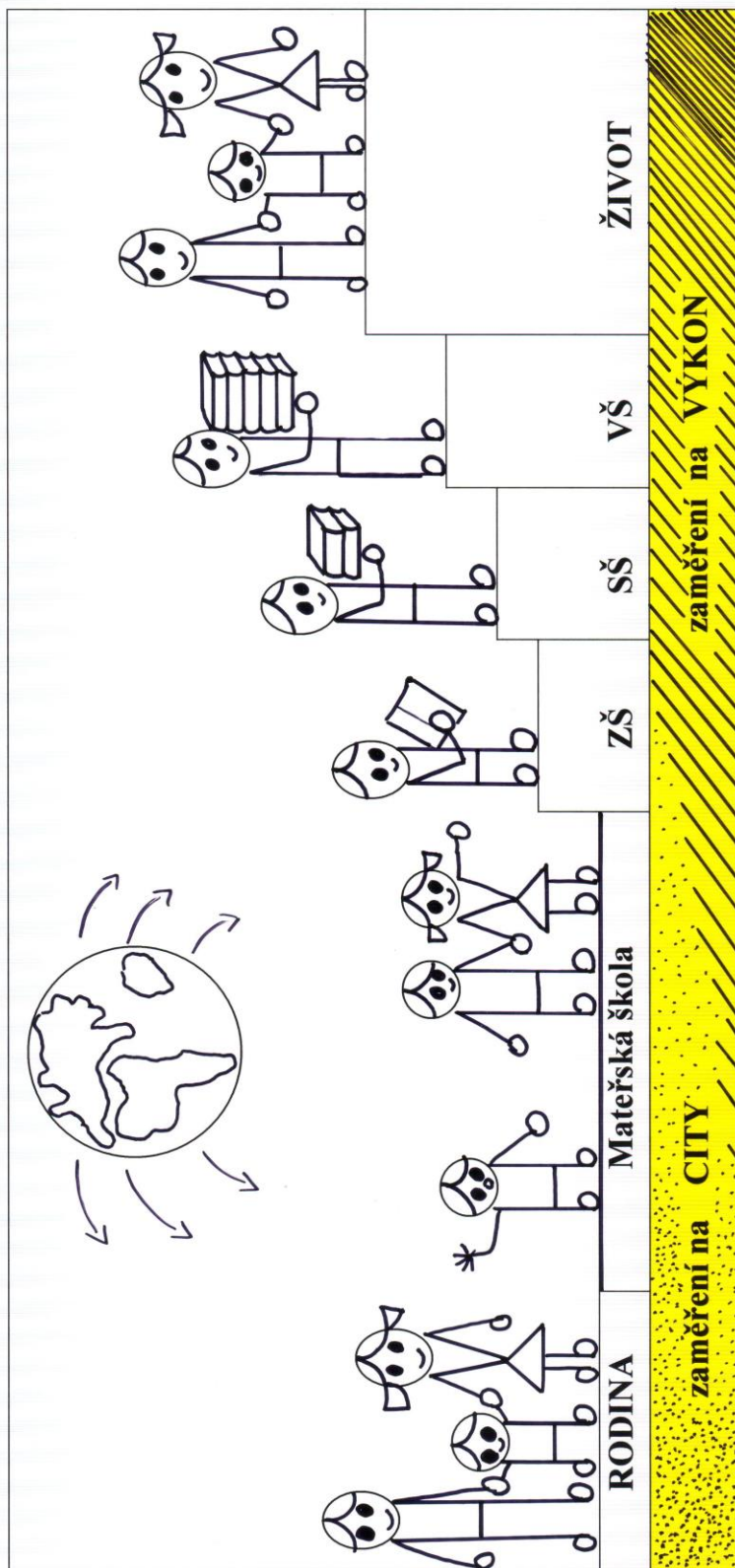
- vztah mezi ŠVP PV a TVP – návaznost, hranice mezi ŠVP a TVP;
- vzdělávací nabídka – třídní integrované tematické okruhy;
- individuální přístup k rozvoji dítěte – sledování, vyhodnocování pokroků;
- evaluace vzdělávacích TO, individuálních pokroků pedagogů.

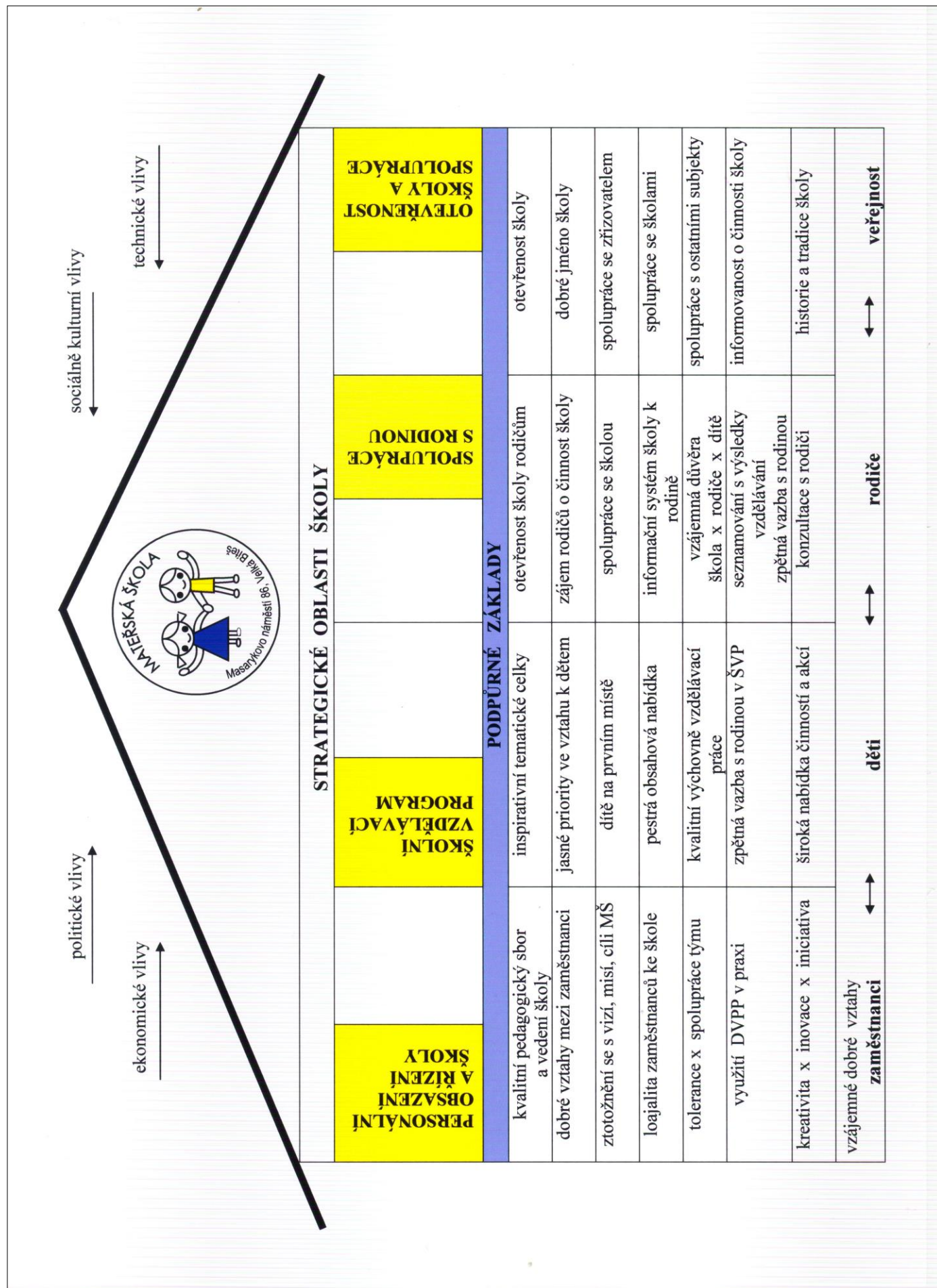
VIZE ŠKOLY:

„ Mateřská škola = důležitá etapa v životě člověka na cestě za poznáním. “

MISE – POSLÁNÍ ŠKOLY:

„ Chceme-li vychovat dítě radostné, spokojené, citlivé a vnímavé ke svému okolí, musí v takových podmínkách a mezilidských vztazích také vyrůstat. Je tedy na nás všech, abychom dětem otevřeli do světa ty správné dveře a na jejich prvních cestách je společně doprovázeli. “

KURIKULUM

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

„Mámo, táto, to jsem JÁ“

Hlavní myšlenky ŠVP:

Mámo, táto, to jsem JÁ,

pust' mě kouknout do světa.

Neboj se a pust' mě, prozkoumávat svět,

já Ti o tom budu všechno vyprávět.

Mámo, táto, to jsme MY,

žijeme tu na Zemi,

neboj se a pust' nás, prozkoumávat svět,

my Ti o tom budem' všechno vyprávět.

(zhudebněno)

Priority ŠVP ve vztahu k dětem: (naplňování potřeb dětí)

➡ potřeba individuality, uvědomění si sebe sama

➡ potřeba samostatnosti

➡ potřeba nových poznatků, zážitků a vjemů

➡ potřeba komunikace, bezpečí a zázemí

➡ potřeba sounáležitosti ke skupině, kontaktu

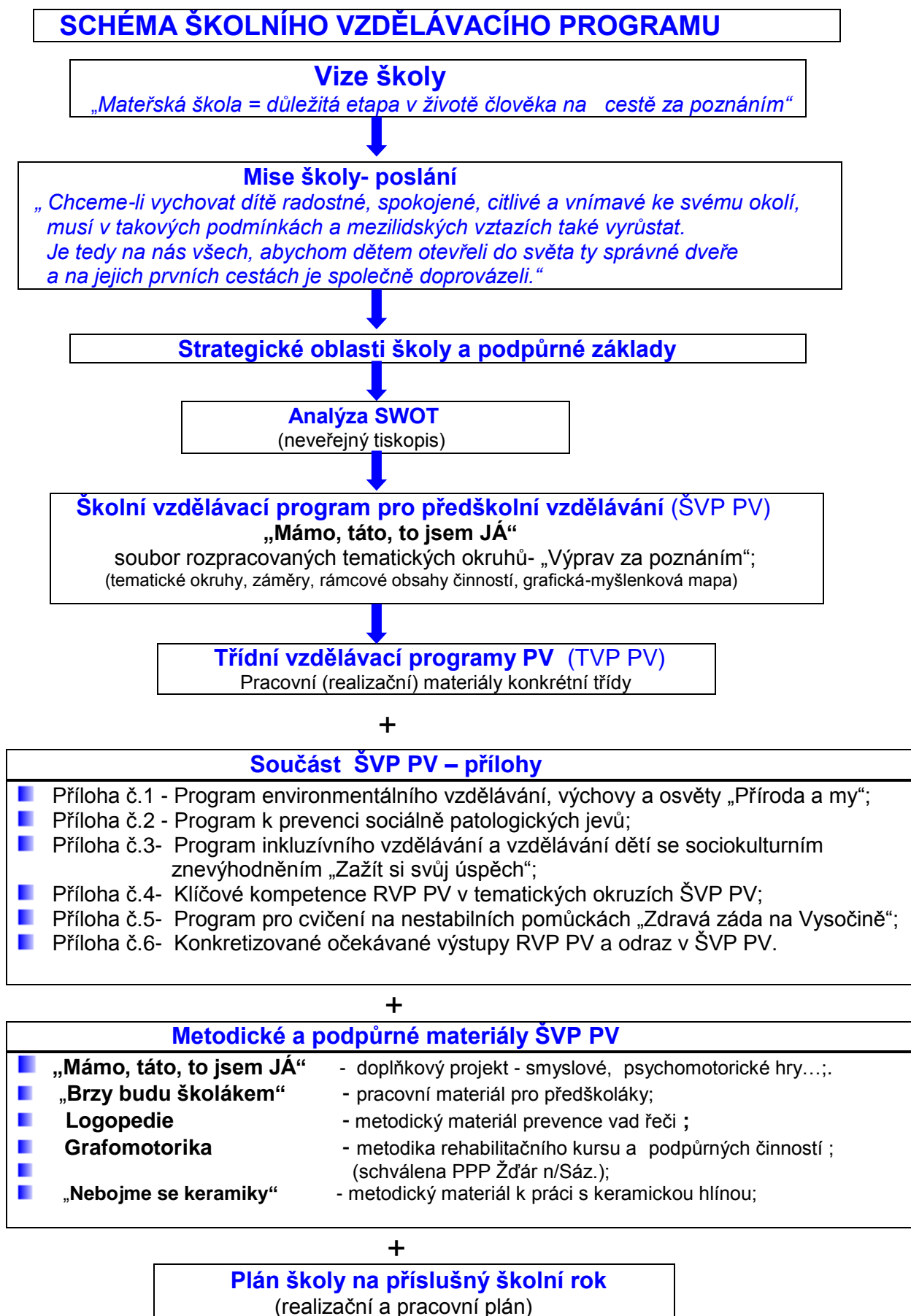
➡ uvědomování si okolního světa, potřeba spolupráce

➡ potřeba společného hledání a objevování

➡ potřeba sdílení, učení druhých

4. Vzdělávací obsah ŠVP (uspořádání učiva)

4.1 Schéma ŠVP

4.2 Vzdělávací nabídka - pravidla tematických integrovaných okruhů

a) základní charakteristika tematických okruhů, dále jen TO

- TO jsou koncipovány jako „Výpravy za poznáním“;
- soubor TO - „Výprav za poznáním“ vychází z filozofie školy a jeho úvodní písničky a priorit ŠVP PV ve vztahu k dětem – poznávání, zkoumání, hledání;
- ve své koncepci se snaží zobrazit přirozený tok roku, jak školního, tak kalendářního – odraz svátků, ročních období, oslav, rodinných vztahů, místního a regionálního prostředí, příležitostí, apod.
- TO a jejich obsah se snaží vycházet z praktických zkušeností dětí, z reálného světa tak, aby byly pro děti zajímavé, přirozené a inspirující, a aby vycházely z přirozeného života dětí a jim známého prostředí;
- několik TO ŠVP je „pod čarou“, jsou nabízeny jako doplňkové, příležitostné TO, jejich zařazení do programu je závislé na okolních podmínkách a souvislostech;
- TO a jeho nabídka je pro učitelku inspirací k vytvoření vlastního třídního TO-
-podtématu- integrovaného celku, zpravidla týdenního, který si pojmenovává podle vlastního uvážení, vybírá z nabídky a záměru TO z ŠVP PV.

b) obsah integrovaných vzdělávacích okruhů:

- motivační básnička;
- zaměření TO tzn. očekávaný přínos, cíl;
- rámcový obsah vzdělávací nabídky – činností;
 - vztah konkrétních činností k dílčím specifickým cílům RVP – barevné rozlišení;

c) vztah k TO TVP

- obsah je pro následné zpracování třídních TO doporučující, nabídkový; učitelka při plánování konkrétního třídního TO přihledne k charakteristice třídy, složení, věku, možnostem dětí, přiměřenosti, aktuálním podmínkám, apod.;
- TO již nejsou dále rozdělovány podle věku dětí – jsou zpracovány pro všechny věkové skupiny dětí; nabídku činností, kterou učitelka dětem předkládá v TO se pak liší svojí náročností podle schopností a možností dětí;
 - učitelky, zejména u dětí před zahájením povinné školní docházky, mohou využít Příl. 6) Konkretizované očekávané výstupy RVP PV, jako vodítka toho, co by měly děti na konci předškolního vzdělávání dokázat.

d) počet TO

- základní, doporučené TO- 21 ;
- doplňkové, příležitostné TO – 4;
- možno doplnit, po projednání v pedagogické radě, v závislosti na příležitostech.

e) časový rozsah TO

- je přibližně 2 týdny;
- každá učitelka má možnost podle okolností, nosnosti tématu, zájmu dětí, podmínek, či jiné momentální situace, TO prodloužit nebo zkrátit; přerušit jej nebo se k němu po čase vrátit.

f) závaznost TO ŠVP pro TVP PV

- nabídka základních TO je pro učitelky při zpracování TO TVP PV doporučující, znamená to, že by ve školním roce měly proběhnout všechny základní TO, ale není to striktně závazné →
- vzhledem k tomu, že jsou TO jsou cyklické, tzn., že se v dalším školním roce opakují a učitelka sleduje průběžně nejen plnění TO, ale i konkrétní naplňování cílů a směřování ke kompetencím RVP PV, nemusí být všechny TO-„Výpravy za poznáním“ splněny ve školním roce (integrita ŠVP PV s RVP PV je zachována)
- doplňkové - příležitostné TO jsou zpracovány pro příležitosti, které se v průběhu roku mohou a nemusí vyskytnout a jsou zařazovány do TVP po úvaze učitelky, především podle charakteristiky a skladby dětí ve třídě, podmínek, apod.

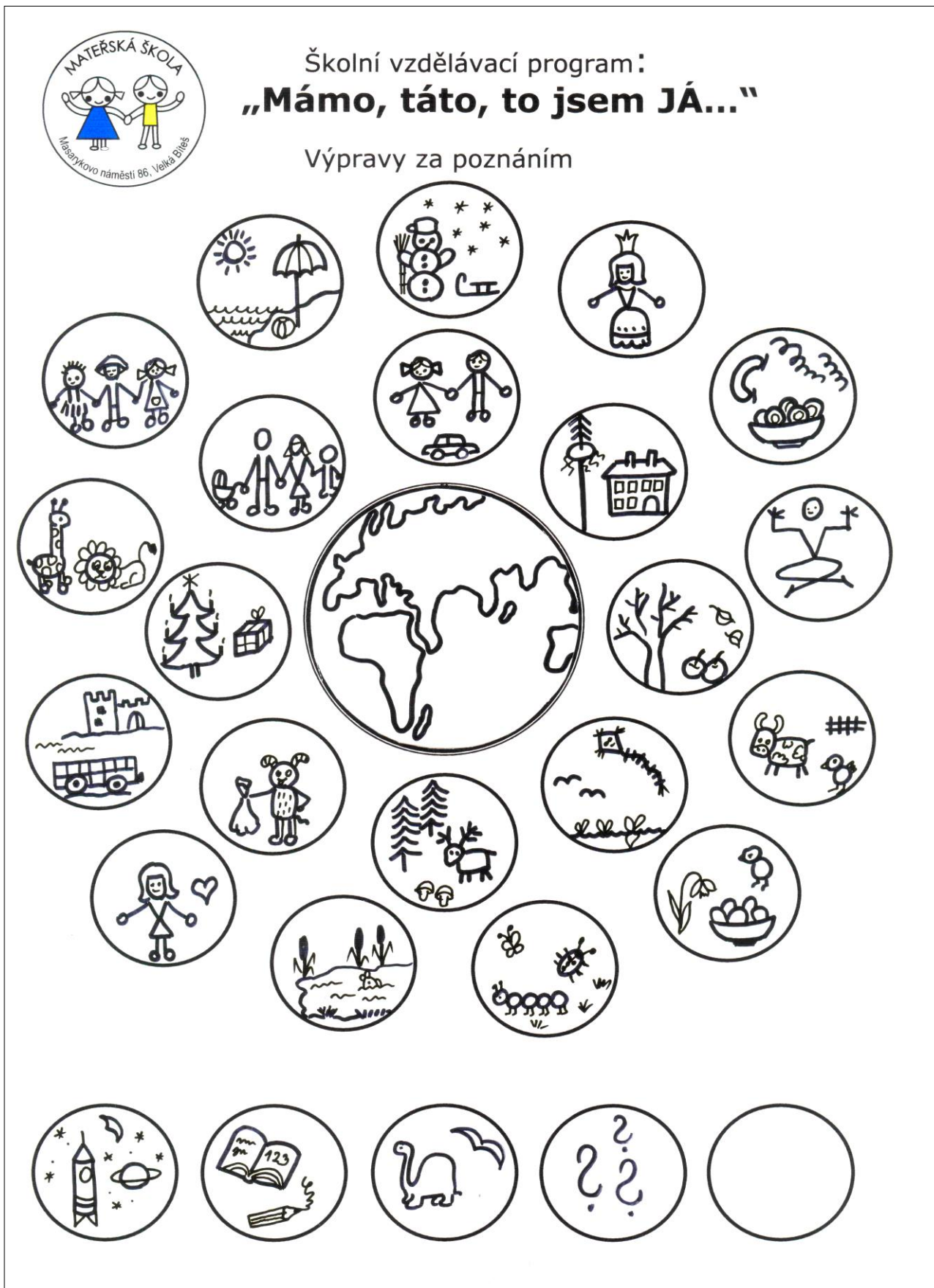
4.3 Vzdělávací nabídka - přehled tématických okruhů „Výprav za poznáním“

- a) Výpravy za poznáním - základní
- „Výprava do školky“
 - „Výprava do města“
 - „Výprava na zahradu“
 - „Výprava na pole“
 - „Výprava do lesa“
 - „Výprava za čerty“
 - „Vánoční výprava“
 - „Výprava do rodiny“
 - „Zimní výprava“
 - „Výprava do pohádky“
 - „Výprava na masopustní veselici“
 - „Výprava po těle“
 - „Výprava na dvůr“
 - „Jarní výprava „
 - „Výprava na louku“
 - „Výprava k potoku a rybníku“
 - „Výprava za maminkou“
 - „Výprava na výlet“
 - „Výprava do cizích zemí“
 - „Výprava za dětmi“
 - „Výprava do léta“
- b) Výpravy za poznáním - doplňkové, příležitostné
- „Výprava do vesmíru“
 - „Předškolácká výprava“
 - „Kam se asi vypravíme?“
 - „Výprava do dávných časů“

Konkrétní záměry, rámcová nabídka činností v návaznosti na dílčí vzdělávací cíle a oblasti je zpracována v samostatném „Souboru tematických okruhů“.

4.4 Grafická mapa TO

- a) obsahuje základní i doplňkové TO „Výpravy za poznáním“
- b) učitelka v průběhu školního roku pro přehlednost v TVP barevně označuje splněné TO
- c) informace rodičům o průběhu vzdělávání – na nástěnce v šatně – průběžně označuje „splněné“ TO a v průběhu plnění doplňuje i o nabídku rámcovou nabídku činností, včetně prací dětí

4.5. Metody a formy práce MŠ

Pedagogové ve své práci v průběhu celého dne využívají různých metod a forem práce. Znamená to, že některé metody a formy práce jsou zacílené v řízených, spontánních či individuálních činnostech, které pedagogové určitou mírou ovlivňují, ale promítají se i do neformálních činností v průběhu celého dne – stravování, pobyt venku, odpočinek, apod., Děti se učí především nápodobou vzoru chování dospělých, tzn. i provozních zaměstnanců, rodičů, návštěv v MŠ...

V průběhu celého dne jsou tedy všechny metody a formy práce pro výchovu a vzdělávání stejně důležité, každá část dne a každá situace dává pak učitelce i ostatním možnost ke vzdělávání a výchově dítěte.

a) Důležité časové segmenty výchovné a vzdělávací práce v MŠ

- příchod dítěte do MŠ;
- spontánní činnosti;
- řízené, didakticky zacílené činnosti;
- stravování;
- pobyt venku;
- odpočinek;
- náhodné situace – narozeniny dítěte, návštěvy v MŠ, ...;
- konfliktní situace;
- akce školy;
- sebeobsluha;
- interaktivní činnosti;
- další činnosti.

c) Metody práce s dětmi

- *prožitkové a kooperativní (spolupracující) učení hrou a činností*, metody, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte a podporují jeho zvědavost, včetně různých *experimentů*;
- *situační učení* - vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby dítě chápalo jejich smysl;
- *spontánní sociální učení* – založené na principu přirozené nápodoby (tzn., že děti jsou schopny přebírat vzory chování, ne to, co jim dospělí deklarují jako vhodné chování, ale jak se skutečně chovají- toto chování spontánně přejímají.

c) Formy práce s dětmi by měly být vyvážené

- spontánní aktivity;
- řízené činnosti –didakticky zacílené;
- tzv.frontální- s větší skupinou dětí;
- skupinové;
- individuální;
- jednotlivé formy práce mohou být přímo i nepřímo motivované učitelkou;
- práce s dětmi by měla být založená na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.

d) Integrovaný přístup

- dětem učitelky nabízejí prostřednictvím integrovaných bloků vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích;
- učitelky při práci využívají okamžité zpětné vazby od dětí.

4.6. Doplnující programy a další aktivity

a) logopedická prevence

- je realizována formou procvičování jazyka a svalů úst podle přehledu ;
- ve volných chvílích v průběhu dne;
- využívání velkého množství didaktického, obrazového materiálu;
- je provedena základní diagnostika výslovnosti s případným doporučením pro rodiče odborné nápravy u odborníka.

b) grafomotorika

- zařazování procvičovacích a uvolňovacích cviků;
- v záměrných činnostech, hrách, stolování ... ;
- metodický kurz pro rodiče (MŠ nebo ve spolupráci se ZŠ, PPP).

c) práce s keramickou hlinou

- zařazováno v rámci běžné činnosti na jednotlivých třídách (součást ŠVP);
- prezentace MŠ;
- vlastní pec na vypalování keramiky.

d) taneční soubor Sluníčko

- zařazeno v rámci běžné činnosti ve třídě předškolních dětí, případně pro děti z více tříd MŠ;;
- prezentace na veřejnosti.

e) „Zdravá záda na Vysočině“

- program pro cvičení na nestabilních pomůckách „Zdravá záda na Vysočině“ zařazují učitelky do běžných dopoledních činností s dětmi od 4 let věku;

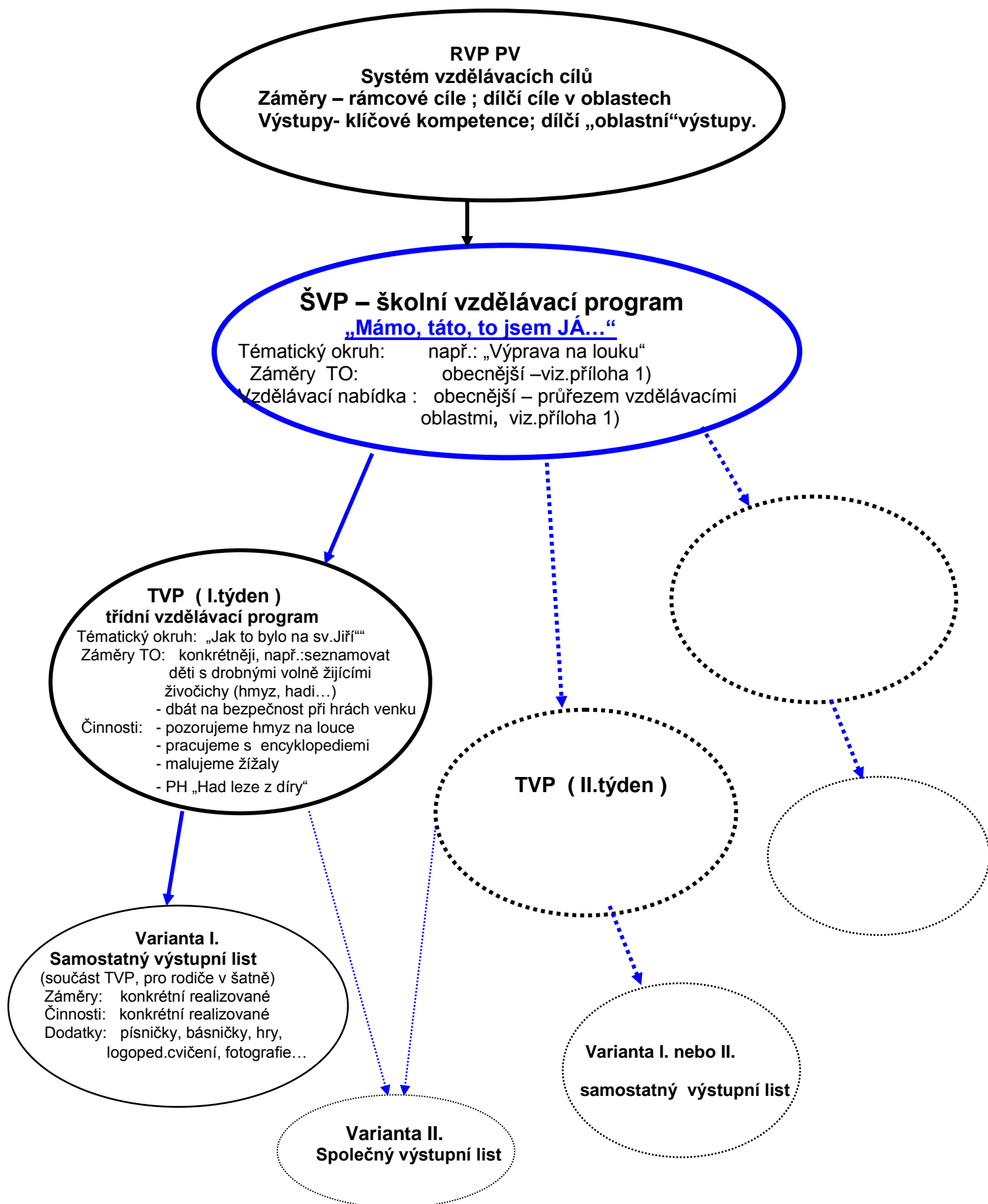
f) „Zažít si svůj úspěch“-průběžný program inkluzivního vzdělávání a vzdělávání dětí se sociokulturním znevýhodněním, dle potřeb dětí v jednotlivých třídách.

g) další aktivity

- organizování divadelních a dalších kulturních představení v MŠ;
- příležitostné dopolední výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí;
- účast v soutěžích, na výstavách - výtvarné, hudební, taneční;
- návštěvy různých pracovišť, institucí, apod.- exkurze;
- návštěvy filmových, divadelních a dalších kulturních akcí organizovaných ve městě a okolí;
- péče o předškoláky
- pořádání akcí pro děti, rodiče a veřejnost;
- péče o děti integrované a s handicapem (pokud jsou přítomny na MŠ);
- škola může do svých aktivit zařazovat i další činnosti, které zde nejsou uvedeny, a odpovídají věku, možnostem dětí i možnostem školy

4.7. Schéma plánování a realizace integrovaných TO a jejich návaznost na ŠVP PV a RVP PV

- z jednoho TO ŠVP je možno vytvořit 1, 2 i více třídních integrovaných TO a výstupních listů

4.8. Třídní vzdělávací program (TVP)

a) charakteristika TVP PV

- TVP PV je MŠ otevřený pracovní plán učitelek, který si postupně v průběhu školního roku dotvářejí, doplňují;
- TVP PV vychází vždy z charakteristiky konkrétní třídy, tzn., že na počátku škol.roku p.učitelky třídu monitorují a vyhodnocují konkrétní podmínky a potřeby dětí a podle daných zjištění potom pracují;
- p. učitelky si mohou stanovit podle zjištěných skutečností základní profilaci své třídy, její zaměření, a to i příp. ve spolupráci s rodinou (třída adaptační, přípravná na ZŠ, apod.)

b) návaznost TO TVP a TO ŠVP (uvedeno také v kapitole 4.1. bod e)

- nabídka základních TO je pro učitelky při zpracování TO TVP doporučující, tzn., že by ve školním roce měly proběhnout všechny základní TO, ale není to striktně závazné;
- vzhledem k tomu, že jsou TO jsou cyklické, tzn., že se v dalším školním roce opakují a učitelka sleduje průběžně nejen plnění TO, ale i konkrétní naplňování cílů a směřování ke kompetencím RVP PV, nemusí být všechny TO-„Výpravy za poznáním“ splněny ve školním roce (integrita ŠVP s RVP je zachována);
- doplňkové - příležitostné TO jsou zpracovány pro příležitosti, které se v průběhu roku mohou a nemusí vyskytnout a jsou zařazovány do TVP po úvaze učitelky, především podle charakteristiky a skladby dětí ve třídě, podmínek, apod.

c) co TVP PV obsahuje

- obsah vzdělávání p. učitelka v průběhu roku postupně zpracovává do integrovaných, vzájemně provázaných celků;
- TO přitom vycházejí ze záměrů a rámcové nabídky TO ŠVP PV;
- V TO TVP PV učitelka konkretizuje cíle, (záměry), nabídku činností, popř. očekávané výstupy svého TO;
- součástí TVP PV je nabídka konkrétních prostředků = zásobník učitelky, například: metodické listy, říkanky, básničky, písničky, pracovní a metodické postupy, hry atd., který postupně rozšiřuje, přehodnocuje a využívá jich;
- evaluační činnosti – archy, dotazníky, apod.- se zpracovávají v konkrétním školním roce podle předchozí dohody na pedagogické radě; učitelka si může mimo to vytvářet doplňující systém evaluace pro vlastní potřebu;
- výstupní list TO.

e) plánování a realizace TO TVP

- na škole byly dohodnuty následující formy plánování, realizace a následné prezentace TO;
- všechny učitelky si na počátku TO stanovují hlavní záměry TO, které vycházejí z TO ŠVP PV a přibližnou nabídku činností, tj. „nástin TO“; je ponecháno na úvaze a zkušenostech konkrétní učitelky v jaké šíři a formě si toto zpracuje; zda podrobně, bodově, písemně či v představě;
- učitelka může využít pro inspiraci i integrovaný TO z minulého roku;
- postupně učitelka dotváří integrovaný TO především na základě zpětné vazby od dětí (průběžná evaluace) buď do svých poznámek nebo přímo do výstupního listu a postupně mu tak dává konkrétní podobu;
- průběžně se tak propojuje plánování, realizace a evaluace;
- na konci TO učitelka zpracuje konečnou podobu výstupního listu (může společně s druhou učitelkou, pokud je stejné téma TO);
- výstupní list je prezentován rodičům v šatně;
- výstupní list může být doplněn fotografiemi, obrázky dětí, slovními „perličkami od dětí“, slouží jako zpětná vazba pro učitelku, rodiče, ředitelku o činnosti třídy, je součástí TVP PV.

4.9. Evaluační činnost školy

a) škola při svém hodnocení vychází z legislativního rámce :

- zákon č.472/2011 Sb., kterým se mění Zákon č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ruší povinnost zpracovávat závěrečnou zprávu o hodnocení školy a rovněž vlastní hodnocení školy podle dříve stanovené struktury. Je na škole, jak hodnocení své činnosti provádí;
- naše MŠ vychází z požadavků RVP PV č.j.32 405/2004-22 Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se vydává Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, dále jen RVP PV.

b) systém evaluace a evaluační plán

- je součástí „Plánu práce školy“ příslušného školního roku; na počátku školního roku je stanoven rozsah evaluační činnosti v návaznosti na závěry **a doporučení z hodnocení minulého školního roku**;
- evaluační plán obsahuje: struktura evaluačního plánu, oblasti zaměření a obsah vlastního hodnocení, kritéria hodnocení, průběh evaluace, metody a postupy evaluace, požadované výstupy a odpovědnosti.

e) oblasti evaluace

- která oblast **ŠVP se může** promítnout do systému vlastního hodnocení školy, např.:

- ŠVP PV-hodnotíme soulad ŠVP PV s požadavky RVP PV;
 - naplňování cílů ŠVP PV;
 - vhodnost vzhledem k podmínkám;
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání-hodnotíme TVP PV
 - pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu;
 - obsahové zpracování a realizaci tematických okruhů (integrovaných bloků);
 - otevřenost ŠVP PV;
- podmínky ke vzdělávání-hodnotíme předpoklady, okolnosti, situace;
 - věcné podmínky;
 - životosprávu;
 - psychosociální podmínky;
 - organizační podmínky;
 - řízení;
 - personální a pedagogické zajištění;
 - spoluúčast rodičů;
- průběh vzdělávání -hodnotíme práci pedagogů;
 - pedagogický styl;
 - vzdělávací nabídku;
- výsledky vzdělávání -hodnotíme vzdělávací přínos u dětí;
 - individuální vzdělávací pokroky dětí.

f) evaluační (sebehodnotící) zprávu škola zpracovává na závěr stanoveného období;

závěrečná zpráva se projednává na pedagogické radě a v jejím obsahu se odráží školou stanovené priority hodnocení z počátku školního roku;

- v jakých oblastech škola dosahuje dobrých výsledků; kde je třeba úroveň zlepšit, včetně stanovení návrhů opatření;
- případně reaguje na změnu podmínek;
- popisuje jak byla účinná předchozí opatření.

5. Podmínky vzdělávání

5.1 Prostorové uspořádání MŠ

5.1.1 Prostorové uspořádání MŠ Masarykovo náměstí 86

a) prostory školy

- jsou atypické, tzn., že nejde o budovu, která byla postavena pro účely předškolního vzdělávání. V průběhu let byly prováděny úpravy budovy tak, aby odpovídala podmínkám provozu předškolního zařízení. Především v letech 1999/2000 došlo k velkým úpravám zřizovatelem Městem Velká Bíteš. V roce 210 došlo ke změně v dispozičním, resp. organizačním uspořádání MŠ;
- Vstupy a prostorové uspořádání školy;
- **Vchod z průjezdu:** v přízemí - ředitelna, 2 WC, z nichž jeden slouží živnostníkům; v patře - samostatné šatny pro I. a II. třídu; dvě samostatné umývárny se sprchou, toalety pro dvě třídy, I. třída Včeliček a II. třída Berušek; společná ložnice pro I. a II. tř.;
- **Druhý vchod z nádvoří:** v přízemí - dvě šatny pro děti III. tř., keramický koutek - v patře vpravo - III. třída - Motýlci, kde jsou toalety a umývárna se sprchou přístupné přímo ze třídy. Pro odpočinek dětí se rozkládají lehátka na třídě; Za III. třídou je prostor, který v případě potřeby slouží jako část ložnice pro I. a II. tř. Vedle je skládek;
- v patře vlevo z hlavní chodby jsou oddělené provozní prostory: šatny zaměstnanců, úklidová komora, WC, sprcha. Místnost pro nečistý provoz – pračka, umístění thermoportů. Zázemí pracovníků ŠJ – šatna, umývárna, WC. Školní jídelna - výdejna pro děti a zaměstnance, přípravná stravy, sklad inventáře výdejny.
- **jídelna** - slouží všem dětem. Jednotlivé třídy se v ní střídají podle stanoveného režimu; viz. Školní řád na příslušný školní rok;
- **třetí vchod z nádvoří** slouží pro vstup do kotelny a prostor, kde jsou nádoby na komunální odpad. Kotelnu spravuje firma Enom s.r.o.

b) členění tříd:

- kapacita jednotlivých tříd je stanovena podle norem, tzn. v závislosti na jejich podlahové ploše, takto: I. třída počet dětí 25, II. tř. 15 dětí a III. tř. 28 dětí;
- členění prostoru tříd – je různé, I. tř. a II. tř. má půdorys do L, kde jsou umístěny hrací koutky. Třída III. je průchozí, takže jejich členění a uspořádání je takové, aby bylo pro procházející děti bezpečné a bezbariérové. Rovněž je členěna podle možností na hrací koutky.

c) zahrada

- na zahradu děti chodí spojovací chodbou v boční budově. Je rozdělena na dvě části, menší a větší. V obou částech je pískoviště se sedací plochou, zakryté proti znečištění a osvětluje speciálními sítěmi;
- přední část slouží převážně dětem starším, vybavení je k tomu uzpůsobeno - houpačky, domeček, skluzavka... pískové plochy pro míčové hry;
- druhá část zahrady je určena zejména dětem mladším s patřičným vybavením – průlezka s pohyblivým mostem, zahradní domeček, houpačky. (revize x odborné prohlídky – viz. dokumentace BOZP, PO). Tato část zahrady byla v roce 2009 zrekonstruována - srovnání plochy, nový travní výsev, výsadba zeleně;
- k úschově hraček a dalšího vybavení slouží uzamykatelný skládek přímo na zahradě MŠ;
- na zahradě je vysázeno několik stromů, které slouží jako přirozené zastínění, k zastínění slouží i drobné vybavení slunečníky a zastíněná plocha pískoviště;
- na zahradu není vyvedena voda.

- d) **problematika** - ač je rozloha MŠ poměrně značná, trpí nedostatkem vhodných, samostatných skladovacích prostor; což je řešeno skříněmi. Rovněž dispoziční řešení je problematictější než v typizovaných MŠ.

5.1.2 Prostorové uspořádání MŠ Lánice 300, Velká Bíteš

a) prostory a uspořádání školy

- MŠ se nachází ve zrekonstruované přízemní části budovy Lánice 300;); v I.patře sídlí SOŠ Jana Tyraie;
- rekonstrukce byla provedena od červen-září 2012;
- budova je cca 500 m od centra města;

Hlavní vchod do budovy:

- společný s SOŠ Jana Tyraie;
- **vlevo** v přízemí je samostatný, uzavřený vchod do MŠ;
- z hlavní chodby se vchází do šatny I.tř. Kuřátek, výdejny stravy, šatny II. tř. Sluníček, šatny zaměstnanců, úklidové komory a toalety pro invalidní občany;
- v prostoru mezi třídami je umístěna výdejna stravy a technické prostory; vchází se do ní z hlavní chodby; zde jsou k dispozici: úklidová komora, šatna a umývárna provozních zaměstnanců, místo pro umývání thermoportů, výdejna stravy;
- strava se vydává z výdejny dveřmi přímo do každé třídy;
- kotelna a velká technická místnost (rozvody energií) má samostatný vchod z vnějšího prostoru; kotelnu spravuje firma Enom s.r.o.;

b) členění tříd:

- kapacita jednotlivých tříd je stanovena podle rozlohy herny, a to: Sluníčka 23 dětí; Kuřátka 25 dětí;
- každá třída má shodně k dispozici: hernu, šatnu, umývárnu se sprchou, toalety-vše dostupné přímo ze třídy; v zázemí Sluníček je toaleta a umyvadlo pro invalidní děti;
- veškerý prostor je světlý, prostorný, přehledný a bezpečný pro děti;

c) zahrada

- v současnosti byl MŠ přidělen pozemek o rozloze cca 1 900m², který byl v říjnu 2012 nově oplocen; část pozemku je zatravněna, ostatní plocha-hlína;
- zřizovatel předpokládá na jaře 2013 vybavit zahradu pískovištěm několika mobilními herními prvky a pokusit se ve spolupráci s ředitelkou školy vypracovat projekt k žádosti na MŽP ve výzvě 43.OP, a zbudovat hřiště a zahradu v přírodním stylu na podzim 2013; v plánu jsou jak herní prvky, tak ekologické poznávací koutky, svah, lanová dráha, altán-venkovní učebna, apod.;
- děti mají prozatím k dispozici drobné hračky a přírodniny;

d) přechod pro chodce

- zřizovatel připravil k realizaci počátkem roku 2013 nový moderní systém přechodu pro chodce, tzv. „inteligentní“ semafor;-stopne auto při nedodržení požadované rychlosti.

5.2. Věcné vybavení

5.2.1 Věcné vybavení MŠ Masarykovo náměstí

a) Nábytek a drobné vybavení

- stolky a židličky jsou nové, odpovídají věku a ergonomii dětí;
- ostatní dětský nábytek-kuchyňky, sedací soupravy jsou nové (cca 5 let);
- starší nábytek typu univerzál je pouze v ložnici a ve spojovací místnosti na uložení pomůcek a materiálu;
ve třídách je nábytek převážně na kolečkách s kontejnery na hračky, je variabilní a mobilní; možno rozmísťovat podle potrieb detí;
- **vybavení pro odpočinek:** děti I. a II. třídy mají k dispozici stavebně oddělenou ložnici. Dřevěná lehátka s pevnou oporou zad jsou nová (2010), v případě potřeby vyššího počtu lůžek jsou k dispozici rozkládací čalouněná lehátka. Lůžkoviny a pyžama vstávají po odpočinku na postýlkách;
- pro III. třídu jsou lehátka rovněž nová, dřevěná s pevnou oporou zad; lehátka jsou uložena za vertikálními žaluziemi. Skříň pro ukládání lůžkovin je větratelná, opatřena boxy pro jednotlivé děti;
- **tělocvičné nářadí a náčiní:** 2 lavičky, kladina, skluzavka z UH. K dispozici je různé drobné náčiní na cvičení-„lyže“, říční kameny, míče, kužely, kytičky, apod.. Ke cvičení dětí byly v projektu „Zdravá záda na Vysočině“ získány balanční míče, dynairy a cvičicí podložky (po dobu 5 let je má MŠ ve výpůjčce);
- **hračky a doplňky ke hře** má škola dostatek; jsou umístěny v novějších nábytkových sestavách v barevných kontejnerech přímo přístupné dětem;
- **výtvarný a pracovní materiál** je dětem volně přístupný v policích a kontejnerech.
- centrální ostatní materiál je uložen v ložnici I.a II. třídy a skládku;
- obnova hraček, pomůcek a materiálu je průběžná, odpovídá věku a potřebám dětí. Na jeho nákupu se podílí především zřizovatel, ale také sponzoři a rodiče;
- **úprava a výzdoba prostředí-** prostory MŠ jsou vyzdobeny záměrně pouze pracemi dětí a učitelů. Výtvarné práce jsou umístěny po celém prostoru MŠ, děti i rodiče k nim mají přístup především na chodbách a jednotlivých šatnách;
- **vybavení výpočetní a další technikou** – škola má dostatečné vybavení pro svoji činnost, co se týče ICT techniky – počítače pro děti, pedagogy i účetnictví, tiskárny, kopírovací stroj, fotoaparáty, skener, laminátor, řezačku, skartovačku a další drobný inventář, který využívají zaměstnanci ke své práci.

b) ostatní vybavení

- **podlahová plocha-** v celé MŠ je, kromě předního schodiště, nová podlahová krytina, včetně podkladu. Ve většině prostor MŠ je linoleum, v umývárkách a šatnách protiskluzová podlahová krytina-dlažba. V hernách jsou koberce. K čištění slouží nový víceúčelový vysavač, který slouží i k čištění koberců „na mokro“;
- **osvětlení prostor** v celém objektu byly vyměněny (2008, 2009 a 2010) všechny zářivky a svítidla;
- **zastínění** -ve všech pobytových místnostech dětí, včetně jídelny a výdejny stravy, jsou horizontální a vertikální žaluzie proti přímému osvětlení, ve výdejně stravy a jídelně jsou také sítě proti hmyzu;
- **vybavení ŠJ a výdejny** je z roku 2001, odpovídá hygienickým požadavkům a požadavkům na práci. Zaměstnanci ŠJ mají šatnu s uzamykatelnými skříňkami pro osobní věci i oděvy. Strava je dovážena v termoportech; gastronádoby jsou ihned umístěny do vyhřívaného výdejního pultu a termoporty jsou uskladněny ve vymezeném prostoru. Výdejna je dále vybavena kuchyňskou linkou, myčkou nádobí, varnou stoličkou, sporákem, velkou lednicí, mikrovlnou troubou, malým mrazákem a potřebným drobným inventářem. Ve skladu na inventář jsou dřevěné regály.
- **ostatní vybavení školy** –pračka, osobní uzamykatelné skříňky na odkládání civilních oděvů a osobních věcí pro všechny zaměstnance;
- **domácí telefony** vzájemně propojují všechny třídy, ředitelnu, ložnice, ŠJ a vchody do budovy umožňuje bezproblémové řešení aktuálních situací.
- **uzamykání budovy-** oba vchody jsou v průběhu dne uzamčeny elektrickými zámky a dovnitř budovy se vpuští osoby pouze po ohlášení telefonem na panelu u vstupu.

5.2.2 Věcné vybavení MŠ Lánice

a) Nábytek a drobné vybavení

- veškerý dětský nábytek: stolky, židličky, skříňky na ukládání hraček s kontejnery jsou zcela nové (září 2012) a odpovídají věku dětí a normám;
- dětem jsou pro jejich hru či odkládání výtvorů a hraček k dispozici po celé jedné stěně třídy pod okny odkládací plochy;
- ve třídách jsou skříně pro ukládání pomůcek a výtvarného materiálu;
- **vybavení pro odpočinek:** děti obou tříd spí přímo ve třídách, kde se rozkládají čalouněná lehátka s pevnou oporou zad. Každé dítě má k dispozici své lehátko a větratelnou skříňku na lůžkoviny opatřenou značkou dítěte. Lehátka se skládají do nové, speciální skříně.;
- **tělocvičné nářadí a náčiní:** soubor pro sestavení překážkové dráhy, který je mobilní, uskladněno v přenosném vaku. Nově byly zakoupeny podložky na cvičení – kytičky. K dispozici je další různé drobné náčiní na cvičení. Ke cvičení dětí byly v projektu „Zdravá záda na Vysočině“ získány balanční míče, dynairy a cvičící podložky (po dobu 5 let je má MŠ ve výpůjčce);
- **hračky a doplňky ke hře** jsou umístěny v nových nábytkových sestavách v barevných kontejnerech, všechny jsou přímo přístupné pro děti;
- **výtvarný a pracovní materiál** je dětem volně přístupný v policích a kontejnerech, ostatní je uložen ve skříních a nástavcích. I. třídy
Hračky, pomůcky a materiál je převážně nově zakoupený, část byla převezena z MŠ Masarykovo náměstí, případně od sponzorů.
- **úprava a výzdoba prostředí-** prostory MŠ jsou, kromě vstupní chodby, vyzdobeny záměrně pouze pracemi dětí a učitelů. Výtvarné práce jsou umístěny po celém prostoru MŠ, děti i rodiče k nim mají přístup především na chodbách a jednotlivých šatnách. Postupně se zaměstnanci snaží prostor vyzdobit a přizpůsobit potřebám dětí.
- **vybavení výpočetní a další technikou** – škola má dostatečné vybavení pro svoji činnost ICT technikou- počítače pro děti i pedagogy; společná tiskárna se skenerem, fotoaparát, laminátor, řezačku a další drobný inventář, který využívají zaměstnanci ke své práci;
- **Plán-**zakoupení členících paravánů pro vytvoření hracích koutků; sedačky nebo relaxačního polštáře do jedné třídy; postupné dovybavení některými typy hraček; zakrytí lehátek vertikálními žaluziemi; apod.

b) ostatní vybavení

- **podlahová plocha** je v celé MŠ zcela nová a odpovídá normám a požadavkům na provoz předškolního zařízení. Ve většině prostorách je linoleum, v umývárkách, výdejně a technických místnostech je protiskluzová -dlažba. V hernách jsou koberce. K čištění slouží víceúčelový vysavač, který slouží i k čištění koberců „na mokro“;
- **osvětlení prostor** v celém objektu nové dle norem;
- **stropy** jsou opatřeny protihlukovými podhledy dle norem;
- **zastínění** -ve všech pobytových místnostech dětí, včetně jídelny a výdejny stravy, jsou horizontální žaluzie proti přímému osvětlení, ve výdejně stravy a jídelně jsou také sítě proti hmyzu;
- **vybavení ŠJ a výdejny** je nové, odpovídá hygienickým požadavkům a požadavkům na práci. Zaměstnanci ŠJ mají svoji šatnu s uzamykatelnými skříňkami pro osobní věci i oděvy. Strava je dovážena v termoportech, které odpovídají hygien.předpisům, gastrónadoby jsou ihned umísťovány do vyhřívaného výdejního pultu a termoporty jsou uskladněny ve vymezeném prostoru. Výdejna je vybavena vesměs nerezovým inventářem-police, stoly, kuchyňskou linkou, myčkou nádobí, sporákem, lednicí s mrazákem, mikrovlnou troubou, nářezovým strojem a potřebným drobným inventářem.
- **ostatní vybavení školy** –pračka, osobní uzamykatelné skříňky na odkládání civilních oděvů a osobních věcí pro všechny zaměstnance;
- **domácí telefony** vzájemně propojují obě třídy, výdejnu stravy a šatnu zaměstnanců;
- **internet** a další slaboproudé rozvody jsou umístěny dle projektu ve zdech budovy; .
- **uzamykání budovy-** hlavní vchod do MŠ je po celou dobu provozu chod je po celou dobu uzamčen elektrickým zámekem a dovnitř budovy se vpouští osoby pouze po ohlášení pomocí videotelefonu.

5.3 Živospráva (totožné pro obě MŠ)

a) stravování

- MŠ zabezpečuje výdej stravy;
- je dovážena z MŠ U Stadionu a dovoz zabezpečují Technické služby Velká Bíteš;
- **stravovací normy** – strava odpovídá požadavkům na výživu předškolních dětí, strava je vyvážená- děti mají dostatek ovoce, zeleniny, mléčných výrobků, luštěnin, ryb; jsou omezeny tuky, cukry. Jídelníček sestavuje vedoucí ŠJ spolu s kuchařkami- je pestrý. Vedoucí ŠJ dbá především na dostatek ovoce a zeleniny. Technologie přípravy pokrmů je dodržována. Rovněž je dodržována technologie přípravy tekutin (např. vaření čaje ze studené vody varem, objem tekutin je dostatečný, pitný režim je dodržován a připravuje se na MŠ);
- mezi jídly je dodržován požadovaný časový odstup. Připravovaná strava je zkonsumována do doby určené hygienickou normou;
- **způsob podávání stravy** - svačiny- děti si mohou vybrat mezi tzv.“suchým“ a namazaným pečivem, pití – mléko nebo čaj. Obědy: děti mají na stolcích připravenou polévku, kterou nalévá p. kuchařka; druhé jídlo si děti odnášejí již samy od servírovacího okénka z kuchyně, kde je strava umístěna v ohřívacím pultu. Děti mají možnost sníst tolik jídla, kolik chtějí. Děti do jídla nejsou nuceny učitelkami ani provozním personálem;
- **pitný režim** - rodiče na něj přispívají. Tekutiny mají děti připravené na jednotlivých třídách v průběhu celého dne a samy se podle potřeby obsluhují (u ml.dětí s dopomocí učitelky). Tekutiny jsou podle spotřeby neustále doplňovány. P.učitelky děti k pití vybízejí, hlavně zpočátku pobytu v MŠ. Na pitný režim byly vyrobeny pojízdné servírovací stolky. Děti mají své skleničky na podložkách označených značkou pro každé dítě.

b) denní rytmus : (členění viz. režim dne ve školním řádu)

činnosti MŠ jsou vzhledem ke způsobu stravování vázány na tento režim-střídání v jídelně;

- **flexibilita** - p.učitelky mají možnost svačinu posunout, vyměnit se s jinou třídou (domácí telefony) pokud dělají činnosti, které to vyžadují. Děti si před svačinkou hry nemusí poklízet, po svačince pak mohou volně pokračovat v činnostech;
- **dopolední činnosti**-dětem jsou vyváženě nabízeny činnosti jak spontánní, tak řízené a relaxační.Děti mají možnosti výběru různých her a činností; jak společných, tak skupinových a individuálních;
- **v odpoledních hodinách** (po obědě) kromě odpočinku probíhají další aktivity dle zájmu zákonných zástupců- angličtina.
- **provoz MŠ** - rodiče zpravidla přivádějí děti do MŠ do 8 až 8,15 hod. Mohou se s p.učitelkou domluvit i na odlišné době, toto se využívá zejména v době adaptace nebo při kontrole u lékaře, apod.
- **pobyt venku**-děti chodí každodenně ven. P.učitelky mají možnost délku pobytu venku uzpůsobit povětrnostním podmínkám, např. na jaře, v létě chodí s dětmi většinou ven již po svačince. V zimě, za deště pobyt venku mohou omezit (mráz, déšť, apod.) Pokud dojde vzhledem ke kvalitě ovzduší či povětrnostním vlivům k absenci pobytu venku (výjimečně) je využíváno tělocvičné vybavení MŠ a dětem jsou ve větší míře nabízeny pohybové a relaxační aktivity;
- **záměr** - vybavit MŠ moderním TV náčiním i přímo do tříd tak, aby jej děti mohly využívat denně v průběhu dne podle vlastní potřeby a zájmu. Využívání školní zahrady je každodenní, je zde dostatek zatravněné, měkké plochy, zahrada se postupně dovybavuje různými herními prvky;
- **odpočinek** v průběhu dne- jsou zařazovány relaxační chvíle, po obědě – je délka odpočinku přizpůsobena věku a individualitě dětí. Ml.děti většinou odpočívají všechny převlečené do pyžamka na postýlce. Děti starší první pololetí většinou odpočívají také v postýlkách (kratší dobu), pak se věnují klidnějším činnostem, od pololetí chvíli relaxují a poté se věnují opět činnostem podle vlastního výběru.

5.4 Psychohygienické podmínky (totožné pro obě MŠ)

a) adaptace

- děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí MŠ i situace;
- toho využíváme především u mladších a nových dětí, dále u dětí handicapovaných, integrovaných nebo těžko přizpůsobivých, případně u dětí se sociálně nevýhodného prostředí a dětí cizojazyčných;
- rodiče mají možnost, mimo dobu podávání stravy, navštívit děti ve třídě;
- tuto možnost hojně využívají hlavně počátkem nástupu dítěte do MŠ.

b) atmosféra

- navozování atmosféry pohody, klidu, určitého řádu, pocitu bezpečí a jistoty je základním předpokladem úspěšné a plnohodnotné práce s dětmi, o což se v MŠ snažíme (toto vychází i z vize, mise a strategie školy);
- děti obecně nemají rády příliš přesunů, změn, včasně střídání učitelek, které se snažíme maximálně eliminovat, i když se to někdy z provozních důvodů zcela nepodaří;
- složitější členění prostor, způsob stravování, průchozí třídy, je pak náročnější pro celkovou organizaci MŠ Masarykova náměstí - prvořadá pak je tolerance a vzájemná ohleduplnost; nové prostor MŠ Lánice toto odbourávají;
- to, jak se nám tato atmosféra pohody, klidu, tvořivosti, bezpečí a náklonnosti daří vytvářet je ve velké míře v rukou jednotlivých učitelek a personálu školy;
- děti jsou velmi citlivé na jakýkoliv výkyvy nálady, změny chování, např. podrážděnost, ale naopak i veselost, upřímnost, tvůrčí jednání apod. Zkušená a citlivá učitelka si je tohoto „přenosu nálad“ vědoma a dovede situace zvládat a využít ve své práci;
- nutnost kvalitní práce a pohody podmiňuje rovněž vzájemná a vstřícná atmosféra mezi pedagogickými a provozními pracovníci, každý má v MŠ jinou úlohu a přitom jsou všechny pro děti důležité a potřebné- úcta k práci;
- pedagogové se věnují neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů, prvky inkluzivního vzdělávání). Podporují děti, aby si „zažily svůj úspěch“.

c) respektování potřeb dítěte:

- viz. projekt: „Mámo, táto, to jsem Já“ - respektování potřeb dítěte podle pyramidy potřeb A. Maslowa, poznatky ze seminářů Komunikace, specifické cíle RVP PV, atd.;
- respektování potřeb individuálních, vývojových, věkových, obecně lidských – např. děti uzavřenější, povídavé, klidnější, děti slabší tělesné konstrukce, silnější, apod.;
- učitelky respektují potřeby dětí se specifickými vzdělávacími potřebami, např. potřeby dětí integrovaných, hovořící jiným jazykem, dětem zdravotně oslabeným, dětem s OŠD ve spolupráci = MŠ x rodiče x specialista a potřeby dětí talentovaných;
- učitelka se snaží reagovat na potřeby a přání dětí, napomáhat v jejich uspokojování;
- dětem v MŠ je dána svoboda rozhodování, samostatného úsudku a vyvozování důsledků určitého chování a jednání;
- je nepřijatelná manipulace s dítětem i komunikace, kterou pociťuje dítě jako násilí !
- pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných činnostech, pozitivně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní výkony dítěte;
- děti si spolu s učitelkami na třídě postupně stanovují pravidla, kterými se snaží řídit; Pravidla jsou graficky znázorněna – přijatelně věku dítěte jsou vedeny k vzájemné empatii, respektování se;
- je důležité, aby pokyny učitelky vzhledem k dětem byly jasné a jim srozumitelné.

d) rovnocenné postavení dítěte

- jsme si vědomy, že je téměř plně v rukou učitelky a personálu, aby s dítětem bylo zacházeno rovnocenně, bez ohledu na jeho sociální a materiální zázemí, či prestižní postavení jeho rodičů, protože dítě si své rodiče nemůže vybrat! Podobně je důležitá rovnocennost zacházení i s ohledem na jeho individualitu, národnost, apod.;
- jakékoliv projevy podceňování, zesměšňování, nerovného přístupu je nepřijatelné !
- všechny p. učitelky v naší MŠ (zejména kmenové) si uvědomují (viz. zkušenosti a poznatky DVPP), že pokud dítěti dáme „nálepku“, ať již kladnou nebo zápornou, vždy si ji odnáší s sebou do života dál, protože ji přijímají i osoby kolem něj a většinou ji i samo dítě přijímá a není s to se jí zbavit (neposeda, nešika, zlobivec, dítě pana doktora, apod.)
- Záměr: osvěta i mezi rodiči a provozním personálem. Mnozí rodiče svým dětem tyto „nálepky od mala podsouvají. Důležité je nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat možnosti svých dětí, protože každé je osobností.

5.5 Organizační chod školy (totožné pro obě MŠ)

a) režim dne

- je zpracován tak, aby byl dětem dán dostatek prostoru pro hru, pohyb, relaxaci, spontánní i řízené činnosti, respektuje biorytmus dítěte a je sestaven s ohledem na stravování;
- režim dne jednotlivých tříd se liší a je součástí školního řádu na příslušný školní rok;
- poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, včetně aktivit, které škola organizuje nad rámec běžného programu, tj. různé akce, exkurze....;
- děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby si mohly dokončit nebo v ní pokračovat;
- režim dne je orientační, tzn., že jej učitelka může upravit podle potřeb dětí, výchovným záměrům, probíhajícím činnostem, případně počasí, přičemž by měla dodržet požadavky na délku pobytu venku, příp. náhradním tělovýchovným aktivitám
- dopolední činnosti může učitelka plnit při pobytu venku;
- do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní aktivity

c) přijímání dětí

- děti se přijímají na základě zápisu, který probíhá v jarních měsících, zpravidla v květnu každého roku. Termín zápisu je vyhlášen rozhlasem, je zveřejněn v místním Zpravodaji, Exitu 162, ve vitríně MŠ, na nástěnkách školy a na webových stránkách MŠ;
- do MŠ se přijímají děti zpravidla od 3 let, výjimečně na základě doporučení pediatra i děti mladší, v tomto případě jsou přijímány děti, které jsou samostatné a zvládají potřebné návyky pro vstup do MŠ např.: udržování čistoty, zvládnutí odloučení od rodičů, zvládnutí základů sebeobsluhy a jsou tudíž schopné realizovat ŠVP;
- MŠ se naplňuje do maximální kapacity, stanovené pro toto zařízení, což je 68 dětí.
- pokud se přihlásí více dětí, než které lze přijmout rozhoduje o jejich přijetí či nepřijetí ředitelka podle stanovených kritérií – viz. interní směrnice;
- děti jsou přijímány k docházce vždy na základě doporučení pediatra, zpravidla se zkušební dobou tří měsíců. Pokud se do MŠ přihlásí dítě v průběhu školního roku je přijímáno na případně uvolněné místo do maximální kapacity školy;
- na příslušný školní rok vydává ředitelka „Kapacitní listinu“, kde je uvedeno: počet dětí ve třídách, celkový počet přijímaných dětí, děti integrované a děti podle obcí..

d) rozdělování dětí do tříd

- děti se rozdělují do tříd tak, aby v jedné, případně dvou třídách byly děti převážně posledního ročníku MŠ a děti s OŠD (přání rodičů);
- v dalších třídách se pak zařazují pokud možno děti heterogenního věkového složení, případně dle přání rodičů; do třídy Berušek-MŠ Masarykovo náměstí, kapacita 15 dětí se pak umísťují děti, které vyžadují individuální přístup a menší skupinu dětí;
- na základě dohody s rodiči je možné do jedné třídy umístit sourozence, příbuzné a známé děti.

e) zajištění bezpečnosti

- děti mají právo na bezpečné prostředí i chování personálu po celou dobu pobytu;
- bezpečnost dítěte při pobytu v MŠ, i při pobytu venku a při akcích školy plně zabezpečují pedagogické pracovnice, ředitelka může pověřit při specifických náročných činnostech i další pracovnice školy – viz. pověření;
- bezpečnost pobytu dětí v MŠ řeší soubor interních směrnic, se kterým jsou prokazatelně seznamováni všichni zaměstnanci školy (i externí).

f) přehled interních směrnic – uloženo v dokumentaci školy

- školní řád na příslušný školní rok;
- režim dne;
- vnitřní organizační řády – rozdělení dětí do tříd, rozpis služeb;
- organizace specifických činností;
- pověření pracovníků k zajištění BOZ...;
- kapacitní listina;
- kritéria pro přijímání dětí a další.

5.6 Řízení mateřské školy (totožné pro obě MŠ)

a) povinnosti a práva zaměstnanců

- povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou stanoveny v náplních práce ;
- další povinnosti vyplývající z pedagogických a provozních porad – jsou ředitelkou kontrolovány;
- p. učitelkám byly stanoveny některé další povinnosti, které vyplývají z pedagogické práce, např. péče o svěřený inventář, pravidelná výzdoba společných prostor , zápisy z pedagog. provozních porad, pořádání akcí školy, apod. -viz.plán školy na příslušný školní rok- delegované úkoly;

b) pedagogické rady – poradní orgán

- na MŠ jsou pravidelně - dle plánu, svolávány *pedagogické rady* – řešení metodických, koncepčních záměrů, např.tvorba, inovace ŠVP PV, poznatky ze seminářů DVPP, organizování akcí, apod. a *porady provozní* – řešení organizačních, provozních, personálních záležitostí, rozpočtových , apod. – viz.plán školy
- zaměstnanci mají možnost se k problémům vyjadřovat, hledat společná řešení, východiska a nalézat nejlepší variantu;
- ředitelka má zpracována vnitřní kritéria pro hodnocení jak pedagogických , tak provozních pracovníků, viz. interní směrnice;
- při tvorbě programu, zásad.otázkách pracuje MŠ jako tým, ke spolupráci zve rodiče – viz.plán spolupráce s rodinou;

c) kontrolní činnost

- ředitelka provádí kontrolní a hospitační činnost pedagog.i provoz.pracovníků v různém rozsahu – neformálními vstupy, kontrola dokumentace, sledováním výsledků práce dětí i učitelky na nástěnkách, v TD, v prostorech školky, náslechy- s vymezením cílů, záměru, rozbohem, zápisem, zpětnou vazbou; hodnocení a sebehodnocení zaměstnanců je prováděno i na podkladě portfólií učitelek ; u provozních pracovníků je kontrola pravidelná- kontrolní listy;
- ředitelka průběžně sleduje práci jednotlivých pracovníků a vyvozuje závěry, snaží se téměř každodenně navštěvovat jednotlivé třídy i provozní zaměstnance v MŠ na Masarykově náměstí i MŠ Lánice, případně s nimi komunikovat telefonem;

d) plánování

- při plánování ředitelka vychází ze zpracované koncepce školy; na podkladech předchozí analýzy SWOT, společně zpracovaného ŠVP PV a dalších podkladů evaluační činnosti - zpětné vazby;
- ředitelka ve spolupráci s ostatními pracovníky a na podkladě vyhodnocení předchozího školního roku zpracovává plán školy na daný školní rok (plán akcí, spolupráce, porad, DVPP...)
- pro školní rok 2012/2013 zejména se zaměřením na adaptaci a spolupráci s novými učitelkami.

e) interní informační systém

- porady a pedagogické rady : plánované, informativní, operativní;
- zápisy z pedagogických rad – jsou pedagogům k dispozici v podobě IT na PC v ložnici, v tištěné podobě u ředitelky školy;
- informativní nástěnka-ložnice: kalendář akcí, činností, zastupování a další organizační záležitosti; nabídky DVPP; formuláře; interní směrnice; důležité právní předpisy vztahující se k činnosti školy a pracovně právním vztahům; aktuality;
- některé informace – např.nabídky DVPP, právní předpisy a další informace jsou přeposílány pedagog.pracovníkům ředitelkou na jejich osobní e-mail;
- ředitelka dává přednost osobnímu jednání, zaměstnanci ji mohou kdykoliv kontaktovat

f) vnější informační systém

- je orientován na různé sociální partnery: komunikace osobní, písemná, telefonická, e-mailová, novoroční přání

f 1) zřizovatel:

- oboustranná spolupráce-financování školy, předkládání návrhů rozpočtů, řešení otázek provozu;
- rok 2011, 2013 a dále velmi úzká spolupráce, zejména s Radou města, starostou a místostarostou města při hledání řešení a realizaci výstavby nové MŠ v Lánicích; možnostech vybavení zahrady; plánovaného rozšíření MŠ do I.patru, atd.
- BOZ- veřejná prohlídka budov; investiční akce; zabezpečování provozu;
- z MŠ – zprávy o činnosti, pozvánky na akce, zprávy z kontrol;
- akce: rozloučení s předškoláky na radnici města, rozsvícení vánočního stromu, apod.

f 2) školy a školské instituce :

- MŠ U Stadionu-vývařovna; vzájemné návštěvy některých akcí; spolupráce ředitelek v některých ekonomických a právních záležitostech; organizaci provozu škol v době července a srpna, apod.
- ZUŠ – koncerty; možnost zapůjčení sálu; návštěvy na výstavách
- ZŠ-plán spolupráce na školní rok; vzájemné návštěvy s I.stupněm; společné akce; metodická odpoledne- grafomotorika; beseda s rodiči; spolupráce před zápisem do ZŠ; v plánu 2012/2013 rozšíření spolupráce s novým vedením ZŠ Velká Bíteš a jeho ředitelem; včetně návaznosti ŠVP PV a ŠVP ZŠ a standardů;
- ZŠ spec.- výstavy, plavání; vzájemné návštěvy;
- SOŠ Jana Tíraye – návštěva Dne otevřených dveří
- PPP – beseda s rodiči, pomoc při integraci, pomoc OŠD; depistáž předškoláků;
- SPC Březejc, pobočka Velké Meziříčí - spolupráce při integraci dětí logopedická depistáž, metodické návštěvy.

f 3) orgány státní správy a místní samosprávy - komunikace osobní, písemná, telefonická, e-mailová;

Odbor sociálních věcí Velké Meziříčí – péče o rodinu; problematice prostředí; zprávy o rodině a dětech v MŠ.

f 4) obec s rozšířenou působností Velké Meziříčí

- úzká spolupráce nad rozpočtem školy, předávání některých podkladů a informací z KÚ-především v ekonomické oblasti;
- návštěva školy- na oslavách, na počátku roku-mapování situace škol, apod.

f 5) sponzoři školy – osobní kontakty, telefonické

- dary materiální, finanční; organizace akcí pro děti apod.:
- vždy osobní poděkování buď písemně nebo telefonicky, příp. na web stránkách;
- foto z pořízení – hračky, zeleň...; poděkování na sponzor.tabuli v MŠ, web, místní tisk (pokud s tím souhlasí);
- novoroční přání, pozvání na některé akce školy.

f 6) místní spolky, organizace a OSVČ – vzájemná výpomoc, kontakty, výstavy;

exkurze, vystoupení dětí: Muzeum ; DD; DPS; rybáři, hasiči, policie; SPCCH; autoškola, knihovna; Klub kultury; Muzejní spolek; pekárna, dílny, PBS, BDS, farma; voskařství, zahradnictví, atd. oční Otto Němec-pravidelný screening zraku pro děti MŠ;

f 7) veřejnost – obecně

- víceméně jednostranná komunikace z MŠ (vitrína, Zpravodaj, Exit 162, kurzy pro veřejnost v rámci doplňkové činnosti)

f 8) řídicí a správní orgány vzdělávací soustavy

- KÚ- metodická pomoc, právní oddělení; novoroční přání

f 9) zástupci médií - publikování v tisku místním, regionálním, celorepublikovém :

Informatorium 3-8, Pastelka)

f 10) profesní organizace –spíše pasivní, tj. sledování činnosti , informací na serveru www.rvp.cz, BEDuin, Asociace předškolního vzdělávání-PhDr.Zora Syslová PhD. (výzkum, kontakty na kolegyně-VŠ)

g) zastupování ředitelky

- v době nepřítomnosti zastupuje ředitelku pověřená učitelka; jsou stanoveny její kompetence, se kterými byli všichni zaměstnanci seznámeni –viz. plán školy
- jedna pedagogická pracovnice pro MŠ Masarykovo náměstí, jedna pro MŠ Lánice
- v MŠ nejsou stanoveny vedoucí učitelky; ředitelka vykonává přímou vyučovací povinnost v MŠ Lánice, včetně kontrol a zajištění provozu; kancelář má na MŠ Masarykovo náměstí.

- **přehled interních směrnic k řízení školy- uloženo v dokumentaci školy:**
 - pracovní náplně pracovníků;
 - pověření pedagogické pracovnice zastupováním;
 - delegované úkoly pedagogických pracovníků;
 - kritéria hodnocení pedagog. a provoz.pracovnic;
 - plán hospitační a kontrolní činnosti ředit.;
 - plán pedagogic. a provozních porad;
 - plán spolupráce s rodinou;
 - plán spolupráce s ostatními subjekty, včetně ZŠ.

5.7 Personální obsazení školy

a) vzdělání a vzdělávání

- všech 8 pedagogických pracovníků má pedagogické vzdělání; z toho 5 učitelek střední pedagogickou školu s maturitou pro učitelství v mateřských školách; ředitelka + VŠ management ve vzdělávání; 3 pedagogické pracovnice si kvalifikaci rozšiřují na předškolní vzdělávání (2 na SPgŠ Obrataň, 1 na VŠ pedagogické Brno-speciální pedagogika), 1 p. učitelka má VŠ zaměřenou na sociální pedagogiku, bude si vzdělání doplňovat o předškolní pedagogiku).
- K 1.9.2012 bylo potřebné přijmout 4 pedagogické pracovnice, došlo k využití prostupnosti vzdělávání podle zákona o 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů;
- je podporováno další vzdělávání pedagogických pracovníků jak ředitelkou školy, tak zájmem samotným ped. pracovníků (finanční prostředky ONIV z MŠMT nejsou dostatečné, vzhledem k zájmu o DVPP jsou částečně hrazeny i z rozpočtu zřizovatele)
- uplatňování získaných poznatků z DVPP jsou ředitelkou sledovány a jsou s nimi rovněž seznamovány kolegyně na pedagogických radách, v běžném životě MŠ a jsou z nich pořizovány krátké zprávy;
- podle plánu DVPP bylo preferováno zejména vzdělávání z oblasti z evaluace, tvorby a inovace ŠVP PV, speciální pedagogiky, hodnocení dětí.

b) činnost a chování pedagoga:

- učitelka se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání;
- všechny činnosti, které děti v MŠ provádějí (např.hry, dopolední činnosti, řízené čin., pobyt venku, hygiena, cvičení, stolování...) jsou pro děti stejně důležité a v každé z nich se něco učí;
- učitelka proto využívá různé formy práce, dává přednost skupinovým a individuálním činnostem, před činnostmi frontálními a řízenými, děti tak mají volbu mezi hrou (prací) ve skupině menší, či větší, příp.individuální i přesto, že je to pro učitelku náročnější;
- učitelky při své práci respektují možnost, že se dítě společných aktivit neúčastní, může se uchýlit do soukromí, relaxovat, hrát si, apod.;
- učitelka se snaží, aby děti nové poznatky, zkušenosti a dovednosti získávaly především vlastní aktivitou, experimentováním, prožitkovým učením a pracovaly svým tempem děti mají dostatek času a prostoru pro hru - před svačinou si hračky neuklízejí, ale mohou ve hře pokračovat;
- učitelka plánuje činnosti tak, aby bylo vyhověno jak potřebám individuálním, ale i společným - skupině dané třídy – viz- metody a formy práce;
- třídy jsou naplňovány pouze do kapacity a kolektiv se snaží minimalizovat spojování tříd;
- záměr:osvěta rodičů- děti mají právo výběru např. nekreslit, nemodelovat, necvičit, nesníst apod.;
- učitelky MŠ se snaží jednat a chovat profesionálním způsobem, viz.kap.5.4. psychosociální podmínky.

c) služby pedagogů

- služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla dětem při všech činnostech zajištěna plná pedagogická činnost- interní směrnice rozpis služeb pedagog. pracovníků;

d) specializované služby

- v MŠ je zajišťována péče dětem se specifickými potřebami ve spolupráci s odborníky – kontakt na logopeda, rehabilitace, porada při OŠD, zařazování dětí integrovaných, viz.kap. vzdělávání dětí se specifickými potřebami vzdělávání (SVP);

e) přehled interních směrnic –uloženo v dokumentaci školy:

- personální obsazení MŠ;
- další vzdělávání pedagogických pracovníků;
- rozpis pracovní doby jednotlivých zaměstnanců;

f) portfolia učitelek – učitelky si vedou svoje osobní pracovní portfolia.

5.8 Spoluúčast rodičů

a) spolupráce

- rodičům je dána možnost aktivně se účastnit dění MŠ;
- mohou vstupovat za dětmi do tříd, nejen v době jejich adaptace;
- učitelky denně poskytují rodičům nejdůležitější informace o dítěti, jeho pokrocích;
- učitelky se snaží o neformální, vstřícný přístup na základě partnerství;
- učitelky respektují požadavky rodičů v indiv. přístupu k dětem (jídlo, potřeba spánku, další individuální potřeby);
- rodiče jsou zváni na různé další akce pořádané školou;
- rodiče pomáhají např. při úpravě zahrady, sponzorováním, apod.;
- Baby club- 1x za měsíc, pro děti od 2 do 6 let, které nenavštěvují MŠ-adaptace;
- spolurozhodování a zpětná vazba - rodičům je dána možnost podílet se vytváření koncepce, programu MŠ: na schůzkách rodičů (na počátku a na konci školního roku), anonymně –schránka pro rodiče; osobními návrhy s připomínkami; dotazníky pro rodiče, apod.)

b) informační systém pro rodiče

- rodiče jsou pravidelně informováni o životě MŠ;
- o průběhu vzdělávacího programu TVP PV – nástěnky v šatnách – tématický okruh, včetně rámcového obsahu a cílů, básničky, písničky, výtvarné práce dětí, apod.;
- akce, schůzky, organizace provozu - poutače na dveřích, dětem dojíždějícím písemně, případně e-mailem;
- stravování - samostatná nástěnka;
- další informace –logopedie, kroužky, řád školy, osvěta, apod. –nástěnky v šatnách;
- všechny důležité a aktuální informace jsou umísťovány na web stránkách MŠ www.skolkavbites.com; které jsou pravidelně aktualizovány;
- na důležité akce jsou rodičům předávány písemné materiály, příp. pozvánky e-mailem;
- články ve Zpravodaji města, v Exitu 162;
- o individuálních pokrocích dítěte – individuálně pouze učitelkou; z portfolií, z výsledků diagnostiky;
- ochrana osobních údajů (viz. směrnice ředitelky ke svobodnému přístupu k informacím a utajování osobních údajů);
- p.učitelky i provozní zaměstnanci byly poučeny o tom, že soukromí každého dítěte i jeho rodiny je důvěrné a je třeba jej chránit a zachovávat mlčenlivost; nezasahovat do soukromí rodiny a neposkytovat nevyžádané rady !; informace o dětem podáváme pouze rodičům nebo zákonným zástupcům; veškeré písemné důvěrné informace o dítěti i rodině jsou přístupné pouze ředitelce a učitelce konkrétního dítěte a jsou uloženy na určeném místě;

c) možnosti rodičů sledovat práci svého dítěte

- sledování průběhu výchovně vzdělávací práce - po celý školní rok p.učitelky v tříd. šatnách na grafických mapách vybarvují tem.okruhy „výpravy“, které společně s dětmi již v rámci třídy již podnikli. K dané výpravě (tématu) p.učitelky instalují rámcový obsah činností s básničkou a názvem výpravy. P.učitelky rovněž zpracovávají a předkládají rodičům v šatnách z jednotlivých výprav výstupní listy;
- rodiče se mohou aktivně účastnit rovněž různých tematických dnů, ale i při jednotlivých „výpravách“ je dána jim dána možnost aktivní účasti;
- konzultační hodiny – 1x měsíčně na třídách; případně dle zájmu rodičů;
- portfolio dítěte – v průběhu celé docházky do MŠ.

d) oblast výchovného poradenství

- MŠ pomáhá rodičům v péči o dítě např. zprostředkováním kontaktu u logopeda, PPP ; SPC, oční screening, apod.;
- rehabilitace grafomotorických obtíží;
- vzájemná spolupráce rodič x MŠ x SPC (PPP), děti integrované, s OŠD;
- zapůjčování odborné literatury, publikací;
- organizování besed –psycholožka PPP, učitelky ZŠ; osvěta zejména u předškoláků;
- vydávání pracovního materiálu pro předškoláky ve II. pololetí školního roku.

e) přehled směrnic ke spolupráci s rodinou – uloženo v dokumentaci školy:

- plán spolupráce s rodinou;
- Směrnice ředitelky ke svobod.příst.k inform. a utajování osob.údajů.

6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

6.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

a) východiska

- rámcové cíle a záměry vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné;
- oproti vzdělávání běžné populace dětí vyžaduje vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) obvykle jiné, popř. některé další podmínky – úprava věcného prostředí, psychosociálního klimatu, organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, spolupráce školy s rodinou, apod.;
- péče o děti s SVP se uskutečňuje na naší MŠ většinou formou individuální integrace (§3, Vyhl.73/2005 Sb.)
- pro dítě integrované se zpracovává **individuální vzdělávací plán**, který obsahuje:
 - údaje o obsahu, rozsahu, průběhu a způsobu poskytování individuální speciálně pedagogické nebo psychologické péče;
 - údaje o cíli vzdělávání;
 - vyjádření potřeby dalšího pedagogického pracovníka nebo další osoby podílející se na práci se žákem a její rozsah; příp.úprava organizace vzdělávání;
 - seznam kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, didaktických materiálů;
 - jmenovité určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje (SPC Žďár nad Sázavou, SPC Velké Meziříčí, apod.);
 - návrh případného snížení počtu žáků ve třídě ;
 - předpokládanou potřebu navýšení finančních prostředků nad běžný rámec (dle krajských normativů kraje Vysočina);
 - závěry speciálně pedagogických, případných psychologických vyšetření; zpracování IVP:
 - pokud možno před nástupem dítěte do MŠ;
 - je odpovědná ředitelka školy ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci dítěte;
 - seznámení s obsahem IVP- zákonní zástupci- žádost o vzdělávání podle IVP;
 - školské porad.zařízení sleduje naplňování a 2 x ročně vyhodnocuje dodržování postupů v IVP ; poskytuje metodickou pomoc MŠ i rodině;
- podobně jako RVP PV doporučuje integraci dětí do běžných podmínek života MŠ (pokud je to možné) i dříve tato cesta byla preferována právě pro její klady:
 - přiblížení normálnímu ,běžnému životu
 - posílení osobnostního a sociálního rozvoje dítěte, ale i dětí ostatních
 - v neposlední řadě i kontakt s vrstevníky.

Naše MŠ v této cestě vidí také klady, ale i některé záporné stránky, např.náročnost na organizaci, na další vzdělávání pedagog. pracovníků, spolupráci s SPC,PPP, rodiči, problematické získávání kvalitního asistenta pedagoga (§7, vyhlášky č.73/2005 Sb.).

V posledních letech jsme pečovali o dítě zrakově postižené, mentálně postižené, děti s poruchami řeči a děti s poruchami pozornosti a vnímání, děti s více vadami.

V MŠ Masarykovo náměstí je velmi probatické, vzhledem k prostorovému a dispozičnímu řešení, umístit děti tělesně postižené, nová MŠ Lánice již má vybudován bezbariérový přístup, včetně sociálního zařízení.

Děti s OŠD, i když podle legislativy nepatří do skupiny dětí s SVP, vytváříme pro ně na základě vyšetření PPP jednoduchý plán rozvoje tak, aby setrvání v MŠ bylo pro ně přínosné.

- **legislativní vymezení** (v případě změn se škola řídí aktuálními právními předpisy)
 - zákon č.561/2004 Sb., školský zákon;
 - nařízení vlády č.75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické, přímé pedagogické-psychologické činnosti pedagogických pracovníků;
 - vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění Vyhlášky č.43/2006 Sb. a Vyhlášky 214/2012 Sb.;
 - vyhláška č.492/2005 Sb., o krajských normativech;
 - Vyhláška č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních;
 - Vyhláška č.73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky č.275/2009 Sb.;
 - Vyhláška č.317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění Vyhlášky č.412/2006 Sb.;
 - Informace MŠMT k zabezpečení vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami s podporou asistence č.j.147 453/2005-24 (Věstník MŠMT č.10/2005).

b) eliminace rizik

- vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné;
- učitelka, která pracuje na třídě s integrovaným dítětem je s tímto předem seznámena;
- rodiče jsou vždy seznámeni jak s p.učitelkou, příp.asistentkou, které jeho dítě ve třídě povedou na individuální schůzce; jsou stanoveny společné výchovně vzdělávací postupy proto, aby byla zajištěna co možná nejvíce jednotnost přístupu;
- podle doporučení odborníků jsou stanoveny potřeby konkrétního dítěte (např.logopedie –konzultace s klinickou logopedkou, práce učitelek asistentek, práce rodičů; u dětí s poruchou pozornosti a vnímání- hry a cvičení na posilování pozornosti, eliminaci rušivých vlivů...; u dětí s OŠD – grafomotorika, apod.);
- učitelka, příp.asistentka má možnost se účastnit DVPP v této oblasti ,např.semináře-Speciální pedagogika , Logopedické vady u dětí (PC Jihlava), nakoupit potřebnou literaturu, asistentka dělá dlouhodobější kurs dle požadavků platných právních předpisů k integraci; změna v požadavcích na vzdělání, nově maturita;
- škola spolupracuje s odborníky, např. oblast dětí s OŠD –PPP Žďár n/Sáz. p.Mgr.Lišková, SPC Velké Meziříčí –p.Mgr.Vondráčková,Mgr.Trojanová, SPC Žďár nad Sázavou Mgr.Fraiová; ZŠ speciální Velká Bíteš Mgr.Gaizurová;
- učitelky ve spolupráci s odborníky (u dětí integrovaného SPC sestavují IVP-individuální vzdělávací plány.

c) podmínky personální

- znalost užívání metod a forem práce si p.učitelky doplňují DVPP podle konkrétních problémů jednotlivých dětí, studiem odborné literatury a konzultacemi s odborníky;
- profesionální přístup je zajištěn výše uvedenými podmínkami;
- děti - jsou přijímány jako ostatní, bez negativních zpětných vazeb:
 - děti jsou chváleny i za drobné pokroky;
 - je jim ponechán,dle možností jejich postižení, dostatečný prostor pro samostatné rozhodování;

d) plánování

- ŠVP PV– jsou stanovena obecnější pravidla, podmínky a doporučení k integraci, včetně podmínek;
- Učitelky ve třídě si pak stanovují na daný škol.rok konkrétnější metody, postupy ,příp. podmínky práce a přístupu k dítěti a evaluace práce;
- IVP-zpracovávají učitelky společně podle charakteru postižení nebo potřeb konkrétního dítěte se SPV, včetně zaznamenávání pokroků a výsledků dětí , evaluace činnosti podle speciálního posuzovacího archu pokroků dítěte , možno využít diagnostický list pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami VÚP Praha;
- u dětí s OŠD – podle konkrétního doporučení PPP - ve spolupráci s rodiči s využitím odborné literatury, metodických materiálů;
- využívání literatury, pomůcek ...

e) literatura a pomůcky

- děti s OŠD - např. Metoda dobrého startu; Předcházíme poruchám učení; Jak na dyslexii a dysgrafii- pracovní listy; Učíme se hrou; Metodické listy: Šimon půjde do školy; Grafomotorika – program MŠ; Brzy budu školákem- pracovní materiály pro předškoláky MŠ; Nauč mě počítat; Shody a rozdíly; hry a činnosti z projektu „Mámo, táto, to jsem JÁ“, a další;
- děti s vadami řeči – například : pexeso na procvičování hlásek; Soubor obrázků pro logopedii-ucelená pomůcka; Logopedická prevence-Dvořák; Logopedický slovník; Jak na to ; vlastní zásobníky, a další;
- děti integrované – se řídí speciálními vzdělávacími potřebami dítěte a doporučeními školského poradenského centra , např. Speciální pedagogika; Metody práce s dětmi s ADHD- publikace; ; Hyperaktivní dítě – brožura; Poruchy chování a pozornosti – Portál; Proč jsou děti neklidné – Portál; Proč jsou šťastné děti šťastné, a další.

6.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- obdobně jako u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se také vzdělávání dětí mimořádně nadaných řídí obdobnými pravidly, viz .výše;

- a) východiska, včetně IVP dle právního vymezení, především §12 Vyhlášky č.73/2005 Sb.;
- b) eliminace rizik stanovených MŠ;
- b) personálních podmínek;
- c) plánování – podle schopností, kde dosahuje mimořádných schopností při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech;

RVP PV umožňuje, aby ŠVP, TVP i IVP –jeho obsah a podmínky byly podle potřeb a možností *přizpůsobeny, příp.doplňeny nabídkou dalších aktivit* podle zájmů a mimořádných schopností dítěte, aby činnost byla pestrá a ve větší šíři.

Např.: práce s keramickou hlinou, pohybově taneční soubor; angličtina, apod.

MŠ má více zkušeností s dětmi se SVP, než s dětmi nadanými, které zasluhují integraci, případně odlišný přístup ve vzdělávání..

7. Soubor rozpracovaných tematických okruhů „Výpravy za poznáním“

Konkrétní záměry, rámcová nabídka činností v návaznosti na dílčí vzdělávací cíle a oblasti

a) Výpravy za poznáním - základní

- „Výprava do školky“
- „Výprava do města“
- „Výprava na zahradu“
- „Výprava na pole“
- „Výprava do lesa“
- „Výprava za čerty“
- „Vánoční výprava“
- „Výprava do rodiny“
- „Zimní výprava“
- „Výprava do pohádky“
- „Výprava na masopustní veselici“
- „Výprava po těle“
- „Výprava na dvůr“
- „Jarní výprava „
- „Výprava na louku“
- „Výprava k potoku a rybníku“
- „Výprava za maminkou“
- „Výprava na výlet“
- „Výprava do cizích zemí“
- „Výprava za dětmi“
- „Výprava do léta“

b) Výpravy za poznáním - doplňkové, příležitostné

- „Výprava do vesmíru“
- „Předškolácká výprava“
- „Kam se asi vypravíme?“
- „Výprava do dávných časů“

Rozvíjení dílčích vzdělávacích cílů (záměrů) a vzdělávací nabídka v TO podle oblastí:

Dítě a jeho tělo
oblast
biologická

Dítě a jeho psychika
oblast
psychologická

Dítě a ten druhý
oblast
interpersonální

Dítě a společnost
oblast
sociálně kulturní

Dítě a svět
oblast
environmentální

Tematický okruh: „Výprava do školky“

Milé děti, školka volá, sešli jsme se tady znova,
to je naše školička, ta vás vítá celičká:

- první třída- Kuřátka- každý den je pohádka,
- druhá třída Berušky – umí nazout ponožky,
- třetí třída Motýlci-ti si rádi zaspívají,
všechny děti si tu hrají.

Záměry TO:

- uvést dítě co možná nejšetrněji do kolektivu ostatních dětí ve třídě, pomáhat dítěti včlenit se a budovat si svoje místo v novém kolektivu, hledat kamarády
- umožnit dětem poznávat ostatní , paní učitelky i ostatní zaměstnance, jejich vlastnosti i projevy chování, styl práce a učit se na ně reagovat
- začít budovat společná pravidla třídy
- pomáhat dětem orientovat se v prostředí třídy, MŠ i organizaci života třídy i MŠ – denní režim
- pomáhat dětem orientovat se v nabídce hraček, pomůcek, her... a pomoci dětem být v tomto smyslu samostatný

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- • učíme se zvládat sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- seznamujeme se s věcmi a prostředím kolem sebe ve třídě i v celé školce
- učíme se znát postupně funkce i umístění jednotlivých věcí, hraček, materiálů....
- • adaptujeme se na nové prostředí, rozvíjíme schopnost odloučit se od blízkých, od rodiny
- hrajeme si hry vedoucí k poznávání kamarádů, jejich zálib, značek, apod.
- • seznamujeme se s novými lidmi (dětmi, učitelkami a ostatními dospělými)
- společně si hrajeme, ale i uklízíme
- učíme se ohleduplnosti, ochotě rozdělit se, půjčit hračku, respektovat ostatní
- • společně si povídáme, vedeme rozhovory individuální i skupinové (odbouráváme ostych apod.)
- vytváříme si pravidla chování ve skupině a učíme se je respektovat
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- • učíme se jak správně užívat hračky, předměty a pomůcky, se kterými se běžně setkáváme - všechno má své místo, neničíme hračky apod.
- postupně poznáváme školní zahradu, ale i nejbližší okolí jako je náměstí, radnici, obchody , apod.

Tematický okruh: „Výprava do školky“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
Kompetence k řešení problémů
Řeší problémy, na které stačí Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou pomoci dospělého
Kompetence komunikativní
Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
Kompetence sociální a personální
Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Kompetence činnostní a občanské
Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Tematický okruh: „Výprava do města“

**Naše město - Velká Bíteš,
na podzim je veselá,
slaví se tu právě hody,
všude hraje kapela.**

Záměry TO:

- seznámit děti s tradicemi, zvyky a lidovými řemesly, které jsou spjaty s pořádáním tradičních bítešských hodů (stavění máje, krojovaný průvod městem...)
- učit děti vnímat všemi smyly - vnímat veselí, hudbu, vůně, různé zvuky, chutě
- vést děti k samostatnému předvídání různých nebezpečných situací a s nimi spojených rizik a těmto rizikům předcházet – v dopravě, při styku s cizími lidmi, při konzumaci jídel a nápojů, při vstupu na zábavné atrakce, apod.

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- hrajeme si na hodové atrakce-chodíme, lezeme, skáčeeme, měníme různé polohy těla
- dáváme pozor, abychom si neublížili např. při hrách, pohybových činnostech, v dopravních situacích i při setkávání s cizími lidmi
- učíme se prevenci nemocí, nezdravých návyků a závislostí

- posloucháme, poznáváme a napodobujeme různé zvuky - známé i neznámé z náměstí při hodech - trumpety, klaxony, vyvolávače od kolotočů...
- napodobujeme gesta a pohyby různých lidí – děti na houpačce, zmrzlináře, prodavače balónků, apod.
- procvičujeme orientaci v prostoru i v rovině praktickými úkony i hrou s předměty na podložce a pracovními listy motivovými bítešskými hody
- tancujeme, skotačíme jako na bítešských hodech
- zpíváme, recitujeme a tvoříme k danému tématu

- hrajeme různé sociální, interaktivní hry i dramatické činnosti
- hrajeme role, hudebně pohybové a výtvarné hry, etudy, např. na muzikanty, na průvod
- díváme se kolem sebe a při vycházkách poznáváme naše město - pozorujeme domy, dopravu, architekturu města, atd.

- připravujeme, realizujeme a účastníme se zábav a slavností v rámci zvyků a tradic bítešských hodů, kulturních a sportovních akcí, apod.
- seznamujeme se s různými druhy zaměstnání dospělých i se zapomenutými řemesly
- využíváme poznatků o různých povoláních ve svých námětových hrách i praktických činnostech, včetně manipulace s různými materiály a nástroji
- poznáváme a přibližujeme si svět kultury a umění; seznamujeme se s různými tradicemi a zvyky

- získáváme poznatky i praktické dovednosti v orientaci ve městě obci – navštěvujeme různé budovy - instituce, obchody a další pro děti významné objekty
- sledujeme události a účastníme se akcí ve městě, které jsou pro dítě zajímavé

Tematický okruh: „Výprava do města“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů
Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Kompetence komunikativní
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
Kompetence sociální a personální
Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Kompetence činnostní a občanské
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem., ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Tematický okruh: „Výprava na zahradu“

**Už jste byli na zahradě?
Vidím všechno dozrávat,
ovoce a zeleninu,
tu mám opravdu moc rád.**

Záměry TO:

- založit u dítěte kladný vztah k životnímu prostředí
- seznámit děti s jednoduchými činnostmi a dovednostmi potřebnými k péči o okolí
- naučit děti rozlišovat a poznávat nejnámější druhy ovoce a zeleniny, stromy a keře
- pomoci dětem uvědomit si změny v přírodě, změny počasí, změny ročního období a přizpůsobení se těmto změnám lidmi i přírodou
- vytvářet u dětí zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- • provádíme aktivity, které podporují zdraví – cvičíme, relaxujeme při hudbě, sportujeme na zahradě MŠ atd.
- • připravujeme si ve třídě jednoduchá ovocná nebo zeleninová jídla (např. saláty, buchty, zavařované ovoce, čaje...), vysvětlujeme si také význam těchto jídel pro člověka
- • společně si hrajeme i pracujeme na školní zahradě, učíme děti pomáhat dospělým, pracovat se zahradním náčiním, např. shrabování listí, sběr ovoce
- • využíváme psychomotorické hry k pochopení změn v přírodě i v člověku
- • zveme rodiče na pomoc při podzimním úklidu školní zahrady
- • navštěvujeme např. místní zahradnictví, soukromé zahrady
- • učíme se poznávat jednotlivé druhy ovoce a zeleniny, stromů, keřů a rostlin, pomocí demonstračních obrázků, encyklopedií, praktické ukázky...
- • poznáváme všemi smysly – podle vzhledu, chuti, hmatu, vůně, sluchu
- • seznamujeme se se základními číselnými a matematickými pojmy (množství, čísla, základní geometrické tvary), využíváme např. pracovních listů, nejrůznějších pomůcek v MŠ jako Logico, apod.
- • zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- • na vycházce i z okna pozorujeme změny počasí a přizpůsobení se lidí i přírody - změna oděvů, obuvi, změny barev ...

Tematický okruh: „Výprava na zahradu“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje . Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů
Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady. Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost
Kompetence komunikativní
V běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi s dospělými Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Kompetence sociální a personální
Spolupodílí se na společných rozhodnutích Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
Kompetence činnostní a občanské
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Tematický okruh: „Výprava na pole“

**Cesta na pole je dlouhá,
podíváme se i tam,
obilí je dávno doma,
ted' patří čas bramborám.**

Záměry TO:

- rozlišovat a postihovat základní rozdíly mezi městem a vesnicí
- seznámit děti s typickými podzimními pracemi, zemědělskou technikou
- poznávat rozdíly v práci na poli dříve a dnes
- získat poznatky o shlukování ptáků a jejich odlétání do teplých krajín
- vést děti k osvojení si poznatků v péči o zdraví

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- • učíme se zacházet s různými pomůckami, nástroji, náčiním a poznáváme jejich praktické využití (např. práce se dřevem, výroba draka, práce s hlínou...)
- pečujeme o své zdraví např. přiměřeně se oblékáme, učíme se jíst více ovoce a zeleninu, vaříme si bylinkový čaj ...
- • seznamujeme se s používanou technikou na poli dnes a dříve (např. obrazový materiál, DVD, pozorování na poli, návštěva Bikosu, apod.)
- pořádáme výlety do okolí, pozorujeme práci na polích, pouštíme draky, opékáme špekáčky apod.
- • samostatně vyhledáváme informace např. v médiích, knihách, dotazujeme se dospělých o sklizni, zemědělské technice ...
- • povídáme si o typických podzimních pracích – sklizeň plodin, orba půdy atd.
- samostatně se vyjadřujeme a učíme se nová slova související s tématem
- posloucháme, vnímáme a napodobujeme různé zvuky z pole, užíváme gesta ...
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- • učíme se poznávat jednotlivé druhy polních plodin, jejich význam a užitek pro člověka, zvířata i přírodu
- na vycházkách pozorujeme shlukování ptáků a jejich odlétání do teplých krajín

Tematický okruh: „Výprava na pole“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
Kompetence k řešení problémů
Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Kompetence komunikativní
V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi s dospělými Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Kompetence sociální a personální
Samostatně se rozhoduje o svých činnostech Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
Kompetence činnostní a občanské
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Tematický okruh: „Výprava do lesa“

Do lesa rád každý zajde, ať je holka nebo kluk,
každý z nás tam něco najde a teď tiše, ani muk!
Listí už má pestré barvy, poletuje kolem nás,
srnka, zajíc pokukuje. Ahoj, přijdem brzy zas!

Zaměření TO:

- vést děti k poznávání a pojmenování jednotlivých druhů stromů, keřů, rostlin v lese
- prohlubovat u dětí poznatky o ochraně lesa a vést je k jejich dodržování

Rámcový obsah – nabídka činností :

- poznáváme blízké okolí – les – život v něm, sledujeme rozmanitost a změny – krajiny (lesy listnaté, smíšené) a její ráz, podnebí, počasí, roční období
- povídáme si ochraně lesa, o ochraně živočichů, např. jak my děti můžeme přispět k tomu, aby lesy byly čistější...

- lokomoční ohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), turistika, např. překonávání přírodních překážek, které nám příroda přichystala – spadlý strom, louže..
- vnímáme les všemi svými smysly – např. jak voní po dešti, jak když je sucho, jak krásně barevné jsou např. květiny v lese, jak voní...

- poznáváme činnosti uvádějící dítě do světa lidí a jejich práce (zaměstnání, řemesla, povolání, hry seznamující s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, např. lesní dělník + motorová pila, lesník, hajný + puška..)

- společně si vyprávíme zážitky, které se nám staly nebo někomu v rodině, např. nám vběhla do cesty srnka, viděli jsme veverku....
- povídáme si u obrázků, encyklopedií, které dítě rozvíjí, obohatí
- děláme poznávací výlety do lesa, např. hrajeme stopovanou, kde plníme různé úkoly s touto tematikou
- pozorujeme přímo na místě – v lese různé jevy náhodné, jako rozštípnutý strom od bouřky, stromy obrostlé lišejníky apod.
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu

- hrajeme společné hry nejrůznějšího zaměření jako např. čištění lesa (v rámci možností dětí, sbíráme přírodniny jako šípky,....

Tematický okruh: „Výprava do lesa“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
Kompetence k řešení problémů
Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací využívá je v dalších situacích
Kompetence komunikativní
Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Kompetence sociální a personální
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
Kompetence činnostní a občanské
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Tematický okruh: „Výprava za čerty“

My se čerta nebojíme,
protože my dobře víme -
- pod kožichem táta je,
on nám uhlí daruje.

Záměry TO:

- pomoci dětem pochopit smysl lidových tradic v době adventu jako jsou například pochůzka čertů, andělů, Mikuláše ; sv.Martin, sv. Lucie a pomoci dětem překonat strach z neznámého se zdůrazněním „jako“
- vést děti k péči o svoje zdraví a předcházení nemocem, které souvisí zejména se změnou teplot, počasí, klimatu a větším výskytem nemocí

Rámcový obsah TO - nabídka činností:

- pečujeme o svoje zdraví - teple se oblékáme, jíme více ovoce a zeleniny, vaříme si čaje, nezůstáváme v mokřém oděvu ...
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu

- povídáme si o pocitech dětí před očekávanou návštěvou čerta a Mikuláše, u mladších dětí se zdůrazníme „jako“
- snažíme se poznávat a ovlivňovat vlastní city a pocity
- tvoříme a společně si hrajeme ve školce i doma, vymýšlíme činnosti, které je možné dělat, když se brzy stmívá
- posloucháme a vnímáme různé zvuky- cinkot řetězů, zvonku, které také napodobujeme

- připravujeme se na mikulášskou nadílku ve školce i doma
- snažíme být obezřetní při styku s neznámými lidmi se a případně se učíme požádat o pomoc, učíme se ochraňovat osobní soukromí a bezpečí
- připravujeme a účastníme se různých akcí ve Velké Bíteši, pořádaných v adventním čase školami a dalšími institucemi a subjekty

- povídáme si o lidových zvycích a tradicích, které jsou spjaty s příchodem zimy – sv.Lucie, sv.Martin, Mikuláši a čerti..., proč je lidé dodržují, co se dříve dělalo, jak tyto tradice dodržujeme v současné době
- připravujeme se na setkání „čertů“ ve školce – s rodiči, sourozenci, dětmi, ale i ve městě - navštívíme domov duchodců, DPS, instituce, školy, apod.

- seznamujeme se se světem lidí a kultury- posloucháme pohádky, příběhy, verše...
- pozorujeme změny v délce dne a noci
- povídáme si o tom, co děláme ráno, v poledne a večer a hrajeme různé motivované hry, např.: na domácnost, na školku...

Tematický okruh: „Výprava za čerty“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje . Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů
Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou Dokáže mezi nimi volit
Kompetence komunikativní
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
Kompetence sociální a personální
Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování
Kompetence činnostní a občanské
Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Tematický okruh: „Vánoční výprava“

Všude pěkně uklidíme, napečeme cukroví,
že se něco připálilo, to se nikdo nedoví.
Vánoce jsou krásné svátky, chceme něco darovat,
protože jsme ještě malí - umíme jen lásku dát,
Láska, ta se nedá koupit, ta se jen v nás schovává,
věřte tomu, že každý z nás, v sobě pořádný kus má.

Záměry TO:

- seznámit děti s adventními a vánočními zvyky a obyčeji – koledy, stromeček, ozdoby
- prohlubovat kladné vztahy mezi lidmi, jako je vzájemná pomoc, tolerance, obdarovávání, sounáležitost
- vnímat Vánoce všemi smysly – vánoční výzdoba, vůně cukroví, zpívání koled...

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- • vyrábíme ozdoby na stromeček, doplňky na vánoční výzdobu třídy, vyrábíme dárečky pro babičky, rodinné příslušníky a pro ty, kterým chceme udělat radost
- vnímáme Vánoce všemi smysly, např. vůně a chuť cukroví, prohlížíme vánoční výzdobu města, výloh obchodů..., posloucháme koledy, zvonění zvonků, rolniček, pozorujeme prodej kaprů na náměstí...
- učíme se pečovat o svoje zdraví tím, že se vhodně oblékáme, jíme ovoce, pijeme teplý čaj...
- • navštěvujeme babičky v místním domově důchodců, vytváříme jim pohodu vánočním pásmem básní a koled, rozdáváme dárečky
- hrajeme si s novými vánočními hračkami, učíme se půjčovat si je, být vzájemně ohleduplní, hrát si společně a střídát se ve hře
- vyrábíme vánoční přáníčka a roznášíme po městě a přejeme hezké Vánoce
- • prožíváme pohádkové Vánoce – posloucháme pohádky, navštěvujeme divadelní představení v kulturním domě, MŠ ...
- navštěvujeme výstavy pořádané v našem městě s vánoční tematikou, například v klubu kultury, ve školách....
- společně připravujeme vánoční setkání s rodiči v MŠ, zdobíme třídu, pečeme cukroví, připravujeme program, dárečky...
- • recitujeme, přednášíme, zpíváme – připravujeme vánoční program pro rodiče i obyvatele domu důchodců
- prožíváme spokojenost a pohodu v době adventu i vánočních oslav, prožíváme radost z obdarování a z dárků, učíme se tyto své pocity projevovat
- • pozorujeme změny počasí, změny v délce trvání světla a tmy, povídáme si o vhodném oblékání vzhledem k počasí, o činnostech, hrách vzhledem k brzké odpolední tmě

Tematický okruh: „Vánoční výprava“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů
Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady. Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost)
Kompetence komunikativní
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
Kompetence sociální a personální
Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
Kompetence činnostní a občanské
Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Tematický okruh:

„Výprava do rodiny“

**Táta, máma – jsou tu oba, veselo je u nás doma,
brácha, sestra, babička, zní veselá písnička.
Dědeček, ten něco kutí,
přijde nám to jistě k chuti.**

Záměry TO:

- vést děti k osvojování si poznatků o vlastním těle a jeho funkcích
- umožnit dětem pochopit různé vztahy v rodině a v zastávání různých rolí v průběhu života člověka
- seznamovat a prohlubovat v dětech znalosti a praktické dovednosti při zacházení s různými materiály, pomůckami, nářadím a nástroji
- umožnit dětem poznávat různá povolání dospělých, dříve i dnes

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- poznáváme vlastní tělo a jeho nejdůležitější funkce a jeho vývoj; využíváme projekt „Mámo, táto, to jsem JÁ“
- osvojujeme si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody – povídáme si, hledáme v encyklopediích, navštívíme paní doktorku, aj.
- poznáváme nářadí, náčiní, materiály, stroje, které ulehčují práci dospělým, povídáme si, co používá maminka, tatínek, dědeček...
- bezpečně manipulujeme s různými materiály a nářadím

- povídáme si spolu na téma rodiny, práce, aj.
- hledáme a objevujeme nové věci a máme radost z poznání
- učíme se prožívat a projevovat city, např. radost, soucit s ostatními členy rodiny
- učíme se i nové básničky, písničky, říkadla o povoláních, práci dospělých, různých nástrojích i členech rodiny a na toto téma také tvoříme – lepíme, stříháme, malujeme, modelujeme, apod.

- učíme se prosociálním chování ve vztahu k ostatním lidem (v MŠ, doma, návštěvou domova důchodců, apod.)
- vnímáme a učíme se, co potřebuje druhý člověk – pomoc, pochvalu, poděkování – námětové hry, rozhovory...
- seznamujeme se s povoláním rodičů a ostatních dospělých – dříve i dnes, s občanským životem, netradičními zaměstnáními dospělých – navštívujeme obchody, lékaře, dílny, hasiče, aj. ve Velké Bíteši
- seznamujeme se s koníčky, zájmy a hobby rodičů, prarodičů

- učíme se žít ve společenství ostatních lidí
- organizujeme hru, spolupracujeme, např. hry námětové, ale i modelové situace
- učíme se úctě k životu ve všech jeho formách; rozlišujeme pocity a vztahy – sounáležitost; lásku, bezpečí, úctu k rodičům, vzájemnou toleranci

- snažíme se pochopit, co je to domov a k úctě k němu – povídáme si příběhy
- učíme se vývoj člověka v analogii s vývojem stromu; využíváme projekt „Mámo, táto, ti jsem JÁ“ – především část „Já“, a „Já a moje rodina“

Tematický okruh: „Výprava do rodiny“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Kompetence k řešení problémů
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Kompetence komunikativní
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Kompetence činnostní a občanské
Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Tematický okruh: „Zimní výprava“

U nás bývá bílá zima,
naskočíme na sáně,
pozor, pozor, kluci jedou,
rychle dolů ze stráně.

Zaměření TO:

- seznámit děti se zimními sporty a radovánkami u nás
- uvědomovat si vztah mezi změnami počasí a oblečením, pečovat o své zdraví, předcházet nemocem
- přiblížit dětem život lidí za polárním kruhem, seznámit je s některými polárními zvířaty

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- pečujeme o své zdraví, teple se oblékáme, vaříme bylinkové čaje, dbáme na bezpečnost při zimních sportech a radovánkách – námrazy, náledí, jak se zachováme v případě úrazu, koho přivolat, na koho se obrátit, jakým způsobem
- otužujeme se při zimních sportech, bobujeme, sáňkujeme, stavíme sněhuláky, iglů, vyšlapáváme cestičky ve sněhu, určujeme dlouhou a krátkou cestu
- hrajeme si na Eskymáky, na polární zvířata,

- navštěvujeme výstavy, filmová představení
- malujeme polární zvířata, zimní sporty, mačkáme z papíru sněhové koule, vystřihujeme sněhové vločky, modelujeme sněhuláky z plastelíny, keramické hlíny
- dramatizujeme pohádky a příběhy se zimní tematikou

- povídáme si o zimních sportech, o životě lidí za polárním kruhem, učíme se básničky a říkadla se zimní tematikou
- hrajeme smyslové hry např. co je studené, co je teplé, co si oblékneme v zimě, co v létě
- malujeme obrázky do sněhu barvou, provádíme pokusy se sněhem, proč se v místnosti rozpouští, pozorujeme nečistoty, vystřihujeme z papíru polární zvířata
- hrajeme hudebně pohybové hry např. na sněhovou královnu, na mrazíky
- posloucháme pohádky se zimní tematikou, o polárních zvířatech, o Eskymácích

- hrajeme námětové hry např. na lyžaře, na polární zvířata, na polárníky
- vyprávíme si příběhy, co by se stalo, kdyby si kamarád zlomil nohu, kdyby se s ním probořil led na rybníku apod.
- vysvětlujeme si lidové pranostiky a pořekadla
- pozorujeme lidi a mechanizaci při práci související s údržbou chodníků a silnic v zimním období, odklizení sněhu z náměstí

- pozorujeme změny počasí, krásy zimy, seznamujeme se s krajinami, kde sníh a led neroztává, s životem lidí a polárními zvířaty
- prohlížíme si encyklopedie se zimními sporty u nás a s krajinami za polárním kruhem, hledáme rozdíly

Tematický okruh: „Zimní výprava“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
Kompetence k řešení problémů
Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Kompetence komunikativní
Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Kompetence sociální a personální
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
Kompetence činnostní a občanské
Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Tematický okruh: „Výprava do pohádky“

Pojďte s námi do pohádky, vždyť je dobře známe,
Křemílka i Vochomůrku tuze rádi máme.
Zlatovláska – ta je smutná, ještě nemá Jiříka,
u rybníka mokrý vodník svoje pentle počítá.
Budulínek, Otesánek, to jsou další postavy,
chytrá koza nebo zlý vlk, kdo nás nejvíc pobaví?
I pohádka má svůj konec, tak si pamatujeme,
že když otevřeme knížku, vždycky ji tam najdeme.

Záměry TO:

- vést děti ke sledování pohádek a příběhů obohacující jejich citový život
- umožňujeme seznamovat se především s českými pohádkami, jejich hrdiny, postavami, autory a ilustrátory
- učíme děti vyprávět to, co dítě shlédlo

Rámcový obsah – vzdělávací nabídka TO:

- procvičujeme zdravotně zaměřené činnosti - vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační; cvičíme např. podle některých hrdinů z dětských knížek

- hrajeme si námětové hry, dramatizujeme oblíbené pohádky jako např. Budka, O řepě, O kůzlátkách, dle zájmu a volby dětí
- posloucháme pohádky, příběhy, vyprávění, či verše od autorů pro děti, např. F. Hrubína
- posilujeme pěkný vztah ke knihám - navštívíme např. místní knihovnu, obchod s knihami, apod.

- posloucháme čtené či vyprávěné pohádky, sledujeme dětské filmy; navštěvujeme dětská divadelní představení (např. z CD, ale i divadlo Radost
- vyprávíme si bezprostředně po představení, co děti slyšely nebo viděly, např. v kině
- prohlížíme a čteme si knížky dle oblíbenosti dětí – např. které si přinesou Mach a Šebestová, Kocour Modroočko...
- přednášíme (a recitujeme) dětské verše, např. zveršované známé pohádky – O řepě..
- učíme děti vnímat „literaturu“ více smysly - vidíme, slyšíme, osaháme...
- hrajeme si s maňásky a loutkami
- tvoříme, představujeme si, např. vyrábíme plošné či prstové loutky
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- napodobujeme různé typy chování, mimického vyjadřování

- vžíváme se do rolí, např. jak bylo Mařence a Jeníčkovi v lese, princez-ně s drakem
- vypravujeme si a čteme pohádky s poučným koncem

- učíme se klást si otázky a zároveň si na ně odpovídat
- vypravujeme si, posloucháme např. jak a kde vzniká kniha, kdo ji napsal, ilustrovat, čteme si ukázky

Tematický okruh: „**Výprava do pohádky**“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
Kompetence k řešení problémů
Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou Dokáže mezi nimi volit
Kompetence komunikativní
Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Kompetence sociální a personální
Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
Kompetence činnostní a občanské
Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Tématický okruh : „Výprava na masopustní veselici“

**Proč je tu tak veselo? Vždyť je masopust!
Neotálej ani chvilku do tance se pust',
všude krouží plno masek, je tu skvělá zábava,
kdo se baví, umí se smát, ten tu jasně vyhrává.**

Záměry TO

- vysvětlit dětem význam Masopustu, pomoci jim pochopit smysl lidových tradic a jejich dodržování
- učit děti prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí – radost, veselí např. v masopustním průvodě a tanci nebo strach, nejistotu z masek...

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- vyrábíme masopustní masky, ozdoby a kostýmy - lepíme, stříháme, kašírujeme , malujeme , apod.
- tancujeme, zkoušíme zvyky a pohybově improvizujeme v rytmu hudby ve školce i v masopustním průvodu před radnicí

- připravujeme a realizujeme masopustní rej ve třídách MŠ; účastníme se masopustního průvodu dětí z ZŠ, MŠ na náměstí ...
- hrajeme společenské hry a soutěže na masopustním reji, např. přehlídka masek, soutěž o nejhezčí masku, soutěž o nejlepší taneční kreaci, grimasu...

- seznamujeme se s tradicí a významem masopustu, půstu, s lidovými zvyky , lidovými hudebními nástroji – vyprávíme si nad obrázky
- navštívujeme muzeum ve Velké Bíteši s tradičními maskami, s lidovými hudebními nástroji
- zdobíme si třídy v masopustním duchu

- recitujeme, přednášíme, zpíváme – masopustní říkačky, verše, písničky, např.: Vdávalo se motovidlo, Masopuste, masopuste, Tancuj medvěde, apod.
- prožíváme veselí, radost při masopustním reji, učíme se tyto pocity vyjadřovat
- hrajeme různé hry např.: „Poznej, jak mi je “ – podle mimického vyjádření, gestikulace, masky rozlišujeme a napodobujeme různé nálady, např. zlobu, hněv, radost, smutek

- sledujeme události ve městě a účastníme se akcí, které jsou pro děti zajímavé – masopustního průvodu městem, výstavy v muzeu

Tematický okruh : „Výprava na masopustní veselici“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Kompetence k řešení problémů
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Kompetence komunikativní
Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Kompetence sociální a personální
Samostatně se rozhoduje o svých činnostech Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
Kompetence činnostní a občanské
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění

Tematický okruh : „Výprava po těle“

„ Podívej se do mých očí, jakou barvu mají?
Modrou, zelenou, či hnědou , hvězdičky v nich hrají.
V zdravém těle ,zdravý duch, to já přece vím,
proto tak rád sportuji, zeleninu jím.“

Záměry TO:

- vést děti k osvojení si poznatků o těle, o jeho funkcích, o pohybových činnostech
- umožnit uvědomovat si vlastní tělo a jeho zvláštnosti a odlišnosti
- prohlubovat u dětí osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- umožnit dětem osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- hrou a povídáním nad obrázky poznáváme lidské tělo a jeho funkce, např.: prohlížíme encyklopedie, skládáme puzzle, děláme pracovní listy, hrajeme různé hry, např.: „Kuba řekl“, „Měl Adam sedm synů“ a další
- pozorujeme vlastní tělo, srovnáváme s ostatními dětmi – v čem jsme stejní, v čem se lišíme, např.: otiskujeme dlaně, prsty, pozorujeme barvu očí...
- hrajeme smyslové hry, např.: „Ochutnej“, „Hádej co slyšíš“, „Na šimravou babičku“, „Kouzelný košík“ a další
- povídáme si o ochraně zdraví, hrajeme motivované hry např. „Na doktorku“, „Na nemocné miminko“, apod.

- poznáváme pravidla vzájemného soužití a chování ve třídě, v MŠ, podílíme se na jejich dotváření, poznáváme pravidla vzájemného soužití mezi dospělými lidmi, např. přímé pozorování na vycházkách městem, různé exkurze ve světě lidí...
- učíme se ve hrách a při společných činnostech ohleduplnosti k druhému, k ochotě půjčovat si hračky, náradí nebo pomůcky, k ochotě pomoci jeden druhému, vyřešit problém...

- hrajeme námětové hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí do nichž se dítě přirozeně dostává- miminko, dítě, dospělý, rodič...

- záměrně pozorujeme, zkoumáme a komentujeme vlastnosti předmětů jako je velikost, barva, povrch, chuť, vůně, zvuk běžných objektů, zapojujeme smysly
- učíme se přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, např. hodnocení výsledků při sportovních hrách a soutěžích..

- povídáme si o stavu životního prostředí, o tom, proč je důležité pro člověka přírodu chránit, využíváme obrazový materiál, vlastní poznatky a zkušenosti dětí, hrajeme hry typu „Co by se stalo, kdyby ...“ kdyby voda byla špinavá, nebo by nebyla vůbec; zem by byla plná odpadků a nemohlo by na ní růst obilí a děti by neměly chleba a měly by hlad...

Tématický okruh : „Výprava po těle“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Kompetence k řešení problémů
Řeší problémy, na které stačí Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou pomoci dospělého.
Kompetence komunikativní
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
Kompetence sociální a personální
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Kompetence činnostní a občanské
Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Tematický okruh: „Výprava na dvůr“

Víš kde bydlí zvířátka, třeba malá kuřátka?
Přece u nás na dvoře, pořád to tam krákoře.
Kuřátko má kvočnu svoji, ta se o něj stále bojí,
telátko zas krávu má, ta nám mlíčko dodává.

Záměry TO:

- vést děti k poznávání a pojmenování některých domácích a hospodářských zvířat a jejich mláďat
- prohlubovat u dětí znalost typických znaků těchto zvířat, jejich užitku a způsobu života
- umožnit dětem pozorovat změny v přírodě a s seznámat se s jarními pracemi

Rámcový obsah TO –nabídka činností:

- poznáváme zvířata poznáváním podle hlasu – CD nahrávky, přímým poslechem
- prohlížením obrázkových knížek a encyklopedií zjišťujeme jaký mají domácí a hospodářská zvířata užitek pro člověka
- vyhledáváme a pojmenováváme v literatuře, encyklopediích i přímým pozorováním kulturní rostliny, učíme se jak je můžeme využívat

- snažíme se při společných činnostech a hrách k sobě chovat ohleduplně, vzájemně si pomáhat, naslouchat
- hrajeme námětové hry např. na ošetřovatele zvířat, na hospodáře, na zahradníky, apod.

- hrajeme si na zvířátka - dramatizujeme pohádky o zvířátkách, zpíváme písničky a napodobujeme zvuky zvířat
- navštěvujeme divadelní představení, posloucháme pohádky, říkadla

- procvičujeme mluvidla na říkadlech, zvucích; vymýšlíme rýmy a jednoduché příběhy o zvířátkách
- rozvíjíme radost, veselí a pohodu při společných hrách a činnostech
- malujeme, modelujeme i jinak vytváříme domácí zvířata, jejich mláďata

- pozorujeme na vycházkách do blízkého okolí jarní práce na polích a v zahradách
- zjišťujeme praktickými činnostmi, co potřebuje rostlina k růstu (rychlení semen)
- navštěvujeme podle možností firmy nebo soukromé osoby zabývající se chovem užitkových zvířat a pěstováním kulturních plodin, např. statek, farmu, zahradnictví, apod.

Tematický okruh: „Výprava na dvůr“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
Kompetence k řešení problémů
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Kompetence komunikativní
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
Kompetence sociální a personální
Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Kompetence činnostní a občanské
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Tematický okruh: „Jarní výprava“

Hody, hody, doprovody,
dejte vejce malovaný,
nedáte-li malovaný, dejte aspoň bílý,
slepička vám snese jiný.

To je známá říkanka, tu já také svedu,
naučím se žílu plést, půjdu na koledu,
vyplatím i Aničku, snad mi něco dá,
malované vajíčko, je pomlázka má.

Záměry TO:

- umožnit dětem pozorovat změny v přírodě a přizpůsobení se člověka a přírody novému klimatu
- učit děti poznávat světa zvířat – probouzení, rození mláďat, atd.
- vést děti k ekologickému chování (jarní úklid)
- seznamovat děti s novodobými i křesťanskými tradicemi, velikonočními zvyky
- vést děti ke sportování a bezpečnosti při hře venku a bezpečném pohybu na silnicích

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- • cvičíme se školce i na zahradě (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení atd.), chodíme na delší vycházky pozorovat přírodu
- vysvětlujeme si, jak předcházet úrazům při hrách na hřišti i školní zahradě (nestrkáme se, nehoníme se, neshazujeme, neležeme na nebezpečná místa atd.)
- pozorujeme na vycházkách přibývání tepla, světla, změny počasí a přizpůsobování člověka těmto změnám (např. máme jiné oblečení a obuv)
- • při pobytu venku pozorujeme chování lidí kolem sebe a vedeme děti ke kontrole svého chování a jednání, zda je v souladu s přírodou (neničíme větve, kytky, neodhazujeme odpady atd.)
- • společně slavíme konec zimy a příchod jara vynášením Moreny (vycházka k potoku, můžeme pozvat i veřejnost a ostatní školy)
- navštívíme výstavy pořádané jinými školami, KK nebo jinými institucemi
- • povídáme si o Velikonocích (je to oslava svátku jara, také křesťanský svátek), čteme si o velikonočních zvycích apod.
- souvisle se vyjadřujeme např. povídáme si o zážitcích na téma „Velikonoce u nás doma“
- povídáme si o probouzení zvířátek a jejich rození (poznáváme zvířátka a jejich mláďátka na obrazovém materiálu nebo navštívíme farmy v okolí atd.)
- tvoříme z nejrůznějších materiálů na téma Velikonoce (pletení pomlázek, malování kraslic, pečení perníčků apod.)
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- • učíme udržovat pořádek kolem sebe a v přírodě (např. společný úklid na školní zahradě, pozorujeme úklid města i vlastního domu, čistíme studánky....)
- pozorujeme a vnímáme přírodu kolem sebe, na vycházkách poznáváme ekosystém (les, louka, rybníky....)
- bezpečně se chováme v dopravních situacích (DUBEN – měsíc bezpečnosti, hrajeme hry s dopravními značkami, bezpečně přecházíme po přechodu, atd.)

Tematický okruh: „Jarní výprava“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů
Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady. Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost
Kompetence komunikativní
V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi s dospělými Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Kompetence sociální a personální
Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplá-cí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování, ubližování
Kompetence činnostní a občanské
Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Tematický okruh: „Výprava na louku“

**Sedneme si do trávy - slyšíš, co nám vypráví?
V měkké trávě leze brouček, má na sobě sedm teček,
je tu také stonožka, nechybí jí ponožka ?
Vidíš? Motýlek tu letí, křídly zdraví všechny děti.**

Záměry TO:

- vést děti k poznávání přírody, vysvětlit jim, co je to louka, močály a další EKO systémy - les, potok, rybník....
- učit děti pozorovat, rozlišovat a pojmenovat rostliny a zvířata vyskytující se na louce
- prohlubovat u dětí péči o zdraví svoje i svých kamarádů
- umožnit dětem co nejvíce pohybu na zahradě, ve volné přírodě, ale i v MŠ
- posilovat u dětí vztah k tradicím (např. čarodějnice)

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- • učíme se jednoduché tanečky, např. tanec víl, hastrmaní rej, rej čarodějnic), pohybové hry, např. Letí, letí včelička, překážková chůze, psychomotorické hry, např. Házená se jmény, Ozvěna se jmény, Na princeznu a čarodějnici
- seznamujeme se s nejrůznějšími zdravotními problémy, jako jsou pylové alergie atd. a jak příp. pomoci kamarádům s těmito problémy
- pobýváme co nejvíce venku, pořádáme delší výlety a vycházky do okolní přírody V. Bíteše s plněním úkolů – poznáváním rostlin, zvířat, otužováním, hrami
- experimentujeme s bylinkami, vnímáme všemi smysly a tvoříme s přírodninami, např. sbíráme bylinky, vaříme čaje, lisujeme, vytváříme koláže....
- • učíme se vzájemně se respektovat a pomáhat si při hrách venku i ve školce, např.: soutěže ve dvojicích, pomoc slabšímu, pomalejšímu, při úklidu, atd.
- • pořádáme společné akce např. Slet čarodějnic pro veřejnost, čarodějnické rejdní se soutěžemi a volnou zábavou
- • prohlédneme si a čteme knihy s tematikou louka, les, rybníky, živočichové atd., např.: Ferda mravenec, víla Amálka, Krtek a kalhotky
- rozvíjíme slovní zásobu, např. hrajeme slovní hry, určujeme začáteční písmeno, popisujeme co vidíme kolem sebe, vysvětlujeme co je to louka, seno...
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu
- • na vycházkách se prakticky seznamujeme se slovem louka (co je to, kde ji můžeme najít, co na ní roste – květiny, trávy, byliny, kdo tam žije – hmyz, plazy, co se tam děje – užitek pro člověka a zvířata, co tam můžeme dělat – opalovat se, hrát hry atd., navštívíme také další EKO systém - les, rybníky,
- hledáme odpovědi na otázky o louce v zimě a v létě, co se dělá v čistírně odpadních vod ve Velké Bíteši
- pracujeme s demonstračními obrázky a poznáváme to, co jsme na vycházce viděli

Tematický okruh: „Výprava na louku“

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje . Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů
Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Kompetence komunikativní
V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi s dospělými Chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
Kompetence sociální a personální
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
Kompetence činnostní a občanské
Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Tematický okruh: „Výprava k potoku a rybníku“

Teď si sednem vedle vody, budem tiše poslouchat,
uvidíme kapra, raka, když nám bude štěstí prát.
U potůčku bublavého vidím žáby, blatouchy,
už vím, proč je voda vzácná – je v ní život zakletý

Záměry TO:

- přiblížit dětem vodní EKO systémy- rybník, potok, přehrada, řeka...
- učit děti znát a dodržovat základní pravidla ochrany přírody – vod
- prohlubovat u dětí poznatky o některých vodních živočiších a rostlinách

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- pěstujeme turistiku po okolí města Velké Bíteše
- cvičíme v přírodě - běháme, skákáme, přeskakujeme, přelézáme (lokomoční činnosti) zdoláváme přírodní překážky - spadlé kmeny, lávku přes potok; hrajeme si na louce s míčem, švihadlem (nelokomoční činnosti), zkusíme „žabky“ kamínky do vody rybníka..
- učíme se u vody relaxovat, např. ležíme v trávě

- seznamujeme se různorodými společenskými hrami a skupinovými aktivitami - námětové hry, dramatizace, konstruktivní hry a výtvarné projekty

- vyprávíme si zážitků, které se nám staly na procházce s rodiči, či chytání ryb s dědečkem, při koupání
- povídáme si nad obrázky v knihách, encyklopediích, např. Průvodce přírodou i dětmi přinesených z domu
- pozorujeme přírodní objekty – např.tvar rybníka, jak se potůček klikatí lesem...
- zpíváme, recitujeme, tancujeme a tvoříme (kreslíme, malujeme, modelujeme, stříháme...) k danému tématu

- hrajeme hry, které děti vedou k ohleduplnosti a pomoci, např. zachraňujeme žabičky
- podnikáme vycházky k místním rybníkům, např.na Letnou, Rajhradáku..., potůčkům, pozorujeme rybáře např. při krmení ryb, čištění rybníka...

- poznáváme okolí Velké Bíteše- potoky, rybníky
- sledujeme rozmanitosti a změny v přírodě - podnebí, počasí, ovzduší, přírodní jevy, rostliny, živočichové, např. podzimní mlhy u vody..,
- povídáme si co se u vody smí a co nesmí, např. umývat auto, někde stanovat, apod.
- seznamujeme se s tím, jak voda vzniká, např. z encyklopedií – koloběh vody..
- poznáváme obyvatele vod – ryby, raci, žáby, hmyzem okolo vody
- pozorujeme a povídáme si o tom, jak se čistí voda , navštívíme místní čistírnu odpadních vod

Tematický okruh: „**Výprava k potoku a rybníku**“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
Kompetence k řešení problémů
Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací využívá je v dalších situacích
Kompetence komunikativní
Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
Kompetence sociální a personální
Spolupodílí se na společných rozhodnutích Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
Kompetence činnostní a občanské
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Tematický okruh: „Výprava za maminkou“

Moji mámu, tu mám rád,
Vždyť je to můj kamarád.
Říkáme se básničky,
zpíváme se písničky,
a pak jdeme spolu ven,
máme krásný každý den.

Záměry TO:

- pomáhat dětem seznamovat se s rolí ženy jako matky, manželky, ale i pracující ženy
- prohlubovat u dětí poznatky o vývoji ženy (dítě-dívka-matka-babička)
- posilovat u dětí vědomí, že maminka je pro děti citovým zázemím
- poznávat koníčky a záliby maminek, babiček

Rámcový obsah – vzdělávací nabídka TO:

- • seznamujeme se stavbou lidského těla a jeho funkcemi, rozdíly mezi ženským a mužským tělem
- hrajeme si na maminku, např. zjišťujeme, co dělá maminka doma –vaří, peče, pere, co dělá ráda, jaké má koníčky- tancuje, čte, plete, apod.
- • poznáváme a rozlišujeme společenské role mámy – táty, ale i babičky, dědečka....
- učíme se poznávat vztahy v rodinách, generační rozdíly – povídáme si s rodiči, prarodiči i v MŠ
- • hrajeme si se slovy- hledáme citově zabarvená slova, která se v rodinách používají, např.: maminečka, mamulka,...
- učíme se rozlišovat některé časové pojmy a typické činnosti, které se k nim v průběhu dne vztahují , např. co dělá maminka ráno, večer, dopoledne...
- hrajeme si hry na téma rodiny a přátelství a prožíváme s dětmi rodinné události, např. narozeniny, narození sourozence
- • učíme se prohlubovat a rozvíjet pěkné vztahy mezi dětmi i oběma pohlavími např. společnými hrami v kuchyňce, kde každý má svoji roli – máma, táta, teta, babička...
- • povídáme si o mamince, prohlížíme si její fotografie - poznáváme ji jaká byla např. když byla děvče, chodila do školy, apod.

Tematický okruh: „**Výprava za maminkou**“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
Kompetence k řešení problémů
Řeší problémy, na které stačí Znamé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou pomoci dospělého.
Kompetence komunikativní
Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
Kompetence sociální a personální
Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování Vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
Kompetence činnostní a občanské
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně Váží si práce i úsilí druhých

Tématický okruh: „Výprava na výlet“

**Už je tady, už je tu, doba školních výletů.
Do světa se vypravíme, spoustu věcí uvidíme,
na přehradě lodě plují, velký hrad tam v dálce stojí,
v ZOO nebude se nikdo bát, i tam jede každý rád.**

Záměry TO:

- doplnit dětem znalosti o místě, prostředí a městech v okolí, kde děti žijí a vytvářet pozitivní vztah k němu
- pomáhat dětem osvojit si poznatky v péči o okolí, o přírodu, chránit přírodu
- umožnit dětem seznámit se světem kultury, posilovat přirozené poznávací city

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- • rozvíjíme fyzickou zdatnost chůzí na delších vycházkách po okolí města- do Chobůtek, na Letnou nebo na výletě; zdoláváním nerovného terénu nebo překážek v přírodě; motivovaným cvičením ve třídě
- hrajeme si námětové hry, ve kterých se učíme předcházet úrazům, např. v nových dopravních situacích na výletě, při zdolávání nerovného terénu na vycházkách po okolí města
- • povídáme si o správném chování na výletě, na vycházkách po okolí města, dohodnutá a pochopená pravidla dodržujeme
- • pozorujeme život lidí v okolních městech, povídáme si o něm, srovnáváme se životem lidí v našem městě
- • zpíváme písničky, které se hodí tématicky k výletu, např. Sláva nazdar výletu, Jede, jede vláček ..., zpíváme si na výletě
- malujeme, kreslíme, modelujeme své představy o výletu, nebo zážitky z výletu nebo na téma, co zajímavého jsme v našem městě viděli
- povídáme si o svých pocitech, učíme se své pocity vyjádřit, např. strach z neznámého na výletě, těšení se na výlet, hezké či nepříjemné zážitky z výletu, z vycházek po městě, okolí města...
- vyprávíme si o výletě nebo na vycházce po okolí viděli
- pojmenováváme a určujeme vlastnosti pozorovaných objektů na výletě, nebo na vycházce po okolí města, např. velikost, barvu, tvar budov, vůně, zvuky přírody...
- • poznáváme naše město a jeho okolí - delší, tématicky zaměřené vycházky, kde se seznamujeme s architekturou a historií města, přírodou v okolí města, např. hradby, kostel, sokolovna, muzeum...
- povídáme si o školním výletu – kam pojedeme, co uvidíme.. využíváme prospekty, obrázky, internetu, encyklopedie podle cíle výletu
- hrajeme si hry navozující různé, dětem neznámé situace na výletě, např. plavba parníkem, cesta vláčkem...

Tématický okruh: „Výprava na výlet“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
Kompetence k řešení problémů
Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou Uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
Kompetence komunikativní
Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
Kompetence sociální a personální
Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně Nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
Kompetence činnostní a občanské
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem., ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Tematický okruh: „Výprava do cizích zemí“

Pozor, pozor, slunce pálí,
to budeme v Africe.
Čekají tam na nás sloni,
žirafy i opice.

Zaměření TO:

- seznámit děti se základním členěním světa kolem nás - kontinenty, moře
- seznámit děti s různými národy, kulturou a tradicemi
- poznávat a pojmenovat cizokrajná zvířata, rostliny

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- hrajeme si na muzikanty různých národností, seznamujeme se s různými hudebními nástroji, vyjadřujeme pohybem různé druhy hudby např. černošský tanec, indiánský...
- seznamujeme se s různými druhy sportu typickými pro danou zemi
- poznáváme exotická zvířata, např. návštěvou Zverexu, výletem do ZOO

- hrajeme si např. na cestovatele, polárníky, námořníky, badatele...
- vyprávíme si pohádky a příběhy cizích autorů s mravním ponaučením, posloucháme nahrávky v cizí řeči, porovnáváme s češtinou
- „cestujeme prstem po mapě“- vyhledáváme země, které děti navštívili s rodiči; země, kam se příště vypravíme; dopravní prostředky, kterými budeme cestovat, zajímavosti cizích zemí

- zpíváme písničky o zvířatech, dramatizujeme různé bajky, pohádky
- malujeme zvířata ze ZOO, vystřihujeme a nalepujeme, malujeme exotické rostliny
- navštěvujeme filmová představení o zvířatech, navštěvujeme výstavy místních škol

- prohlížíme si encyklopedie a vyprávíme si zajímavosti o světě – pouště, sopky, pyramidy, apod.
- posloucháme hlasy zvířat - nahrávky CD a napodobujeme je, hledáme rýmy, antonyma, synonyma – využíváme obrázky zvířat, věcí a činností
- ztvárňujeme obyvatele různých zemí např. černochoy, indiány, Eskymáky, Čiňany, vyprávíme si o jejich životě, kde bydlí, co jí, jaké nosí oblečení-malujeme, kreslíme....
- hrajeme hry s obrázky – třídíme exotická zvířata podle místa, kde žijí, podle počtu nohou, velikosti apod.
- hledáme nejkratší a nejdelší cestu – zvířecí „máma“ hledá svoje mládě, cestujeme kolem světa a další pracovní listy
- hrajeme hry typu „Co by se stalo, kdyby...“, kdybych se proměnil v tygra, slona, žirafu, kdybych se ztratil v cizím městě, apod.

- jezdíme na výlety do okolních měst – ZOO Jihlava, Brno, DinoPark Vyškov apod.
- vyprávíme si o přírodě a podnebí v různých částech světa, o chování člověka k přírodě a jeho vlivu na životní prostředí

Tematický okruh: „Výprava do cizích zemí“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.
Kompetence k řešení problémů
Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
Kompetence komunikativní
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální
Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
Kompetence činnostní a občanské
Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

Tematický okruh: „Výprava za dětmi“

Všechny děti na světě si velmi rády hrají,
písničky a básničky, ty už dobře znáš.

Záměry TO:

- pomáhat dětem seznamovat se s jinými zeměmi, kulturou a zvyky
- vést k uvědomění si, že jsme součástí celku – světa
- prožít si s dětmi jejich svátek MDD
- pomoci dětem prohloubit povědomí o tom, že nejsme všichni stejní

Rámcový obsah TO- nabídka činností:

- seznamujeme se s různými národnostmi – v čem jsme stejní, čím se lišíme, hrajeme psychomotorické a smyslové hry např.: „Poznej, kdo jsem“, podle řeči, oblečení, zvyků, barvy pleti
- využíváme projekt: „Mámo, táto, to jsem JÁ“

- slavíme a pořádáme akce pro děti k MDD, připravujeme soutěže a hry na školní zahradě i ve třídách naší MŠ
- slavíme a účastníme se akcí v našem městě ve Velké Bíteši pořádaných různými firmami, podniky, institucemi ve městě např. kynologický klub, klubem kultury

- navštěvujeme děti ze ZŠ, jiné MŠ, ZŠ speciální
- uvědomujeme si, že nejsme všichni stejní, např. postižené děti, děti bez rodičů v dětských domovech,
- učíme se důležitosti vzájemné pomoci, ohleduplnosti
- účastníme se společných akcí

- vyprávíme si a ztvárňujeme zážitky z oslav MDD
- prohlížíme si encyklopedie a rozlišujeme různé národnosti, kultury a zvyky
- hrajeme námětové hry např. na indiány, černochoy, eskymáky, na námořníky, piloty, horolezce, cestujeme kolem světa, apod.
- uvědomujeme si, že ne všechny děti se mají stejně dobře např. v rozvojových zemích je hlad a bída, děti musí pracovat, nemohou chodit do školy a hrát si
- povídáme si o důležitosti rodiny, o citovém zázemí, hrajeme si na rodinu

- využíváme školní zahrady a přírodního prostředí v okolí Velké Bíteše pro pořádání sportovních akcí k MDD

Tematický okruh: „Výprava za dětmi“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Kompetence k řešení problémů
Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Kompetence komunikativní
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální
Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
Kompetence činnostní a občanské
Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Tematický okruh: „Výprava do léta“

Léto je tu, slunce svítí, všude kvete plno kvítí,
prázdniny jsou tady, koupání je všady.
Houby rostou, les tu voní,
včelka včelku v letu honí.
Tábory se dětmi rojí,
a kdo není pecivál, nezůstane opodá!

Zaměření (cíle) TO:

- vést děti k rozlišování ročních období podle typických znaků
- vytvářet u dětí povědomí o tom, jak lidé tráví volné chvíle – děti prázdniny, dospělí dovolenou
- učit děti prožívat krásné chvíle

Rámcový obsah – vzdělávací nabídka TO:

- učíme se zvládat sebeobsluhu, hygienické návyky (ještě intenzivněji v cizím prostředí), osobní hygienu, učíme se stolovat, staráme se o svoje věci v jiném prostoru než je náš domov – např. hrajeme si na to, že vaříme v chatě, staně...
- povídáme si o tom, co prospívá našemu zdraví, např. koupání, jízda na kole, turistika.. a co mu škodí..

- povídáme si o různých aktivitách dospělých, se kterými se můžeme např. na dovolené setkat – plavčík, tanečnice, letuška, správce kempu
- seznamujeme se s ne úplně běžnými pracovními předměty, nástroji- např. jak se kotví loď v přístavišti, rybí sítě na moři...

- hovoříme o prožitých chvílích mimo domov, sdělujeme si zážitky jako samostatný slovní projev dítěte
- rozvíjíme tvořivost – např. si vytváříme různé obrázky z produktů, které jsme si přivezli od moře, z tábora, skal....
- radujeme se z nově objevených a poznaných věcí – např. jízda na mořské lodi,...
- rozvíjíme estetické vnímání, citění a prožívání – např. jiné národy, kultury, jiná řeč..

- pěstujeme kamarádské vztahy formou např. společných her
- učíme se formou her respektovat druhého, být ohleduplní, rozdělit se, půjčit např. hračku (míč, karty...) střídat se (např. na houpačce...)

- vytváříme si situace, které napodobují prázdninové aktivity např. **balíme kufry** – co všechno budeme potřebovat (v táboře, u moře, ve skalách, v lese....),
- povídáme si o tom, jak **cestujeme** – např. letadlem, vlakem, lodí, na kole....
- povídáme si o prožitých volných dnech, prohlížíme si fotografie, vzpomínáme
- poučujeme se o možných nebezpečných situacích, které mohou nastat – jako např. děti se mohou ztratit, můžeme být svědky nehody...

Tematický okruh: „Výprava do léta“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách. Orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije
Kompetence k řešení problémů
Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
Kompetence komunikativní
Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit Má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
Kompetence sociální a personální
Samostatně se rozhoduje o svých činnostech Umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
Kompetence činnostní a občanské
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem., ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

Tematický okruh: „Výprava do vesmíru“

Chlapci a děvčata, Země je kulatá,
Země je kulatá a místa je tu dost,
slunce, pevnina i moře,
ať je nám tu spolu dobře.

Záměry TO:

- vytvářet u dětí časové představy ve spojení s činnostmi, které pravidelně konají (ráno, poledne, večer)
- vést děti k uvědomování si vztahu mezi změnami v přírodě a střídáním ročních období
- umožnit dětem získávat poznatky o vesmíru

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- hrajeme si na výcvik kosmonautů, zdoláváme překážky ve „skafandru“ – stav beztlíže, letíme na Měsíc - učíme se orientovat v prostoru
- modelujeme kosmonauty, rakety, družice
- procvičujeme si jemnou motoriku při grafomotorických cvicích, vytrhávání z papíru a nalepování planet, hvězd, vesmírných lodí apod.
- rozlišujeme hudební a nehmudební zvuky, hrajeme na hudební nástroje – zvuky z vesmíru

- zpíváme písničky o kosmonautech, o hvězdách, o ročních obdobích
- dramatizujeme příběhy o kosmonautech, hvězdách a ročních dobách
- navštívujeme divadelní a filmová představení
- vyrábíme z odpadového materiálu raketoplány, družice, zeměkouli apod.

- povídáme si nad knihou o vesmíru, vysvětlujeme si, co je zemská přitažlivost, pojmy raketoplán, skafandr, stav beztlíže apod.
- hrajeme si s obrázky a přiřazujeme, co kdy děláme – ráno, poledne, večer, rozlišujeme, kdy je noc a den, střídání ročních období – hlavní znaky, označujeme časové vztahy ve spojitosti s činnostmi, které právě děláme
- malujeme a tvoříme koláže na téma Vesmír, Naše planeta apod.
- hrajeme si např. na roboty – vytleskáváme slova, rozlišujeme délku slov apod.
- skládáme obrázky raket, družic, kosmonautů z geometrických tvarů

- hrajeme si např. na kosmonauty, hvězdáře, stavíme modely raket, družic z konstruktivních stavebnic, z Polykarpovy stavebnice apod.
- při hrách si vzájemně pomáháme, učíme se ohleduplnosti a naslouchání druhému
- posloucháme pohádky o vesmíru, příběhy s EKO zaměřením (využití např. knihy Filipova dobrodružství) – mravní poučení

- pozorujeme na vycházkách přírodu, zapojujeme se do sběru a třídění odpadu – Den Země
- navštívujeme např. čistíčku za městem, Planetárium na Kraví Hoře v Brně
- prohlížíme si dětské encyklopedie o hvězdách, vesmíru, počasí, apod.

Tematický okruh: „Výprava do vesmíru“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje . Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí. Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
Kompetence k řešení problémů
Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou Dokáže mezi nimi volit
Kompetence komunikativní
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
Kompetence sociální a personální
Spolupodílí se na společných rozhodnutích Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
Kompetence činnostní a občanské
Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

Tematický okruh: „Předškolácká výprava“

**Ted' se pěkně posadíme a něco se naučíme...
nejsme škola, jen si hrajem', o všechno ted' máme zájem,
vpravo, vlevo, pod a nad, to zná každý předškolák....
povídáme, kreslíme, hlavolamy řešíme.**

Záměry TO:

- umožnit dětem uvědomit si budoucí roli školáka
- vést děti k samostatnosti, dokončení uloženého úkolu
- pomoci dětem najít si místo ve skupině dětí, dodržovat stanovená pravidla
- vést děti k řešení problému
- pomáhat dětem k zvládnutí různých úkolů podle instrukce
- umožnit dětem vyhledávat, zpracovávat a používat věku přiměřené znalosti, dovednosti a schopnosti

Rámcový obsah TO – nabídka činností:

- dorozumíváme se mezi sebou - verbálně i neverbálně
- hrajeme společenské hry – člověče, pexeso..
- hrajeme si ve dvojicích, i ve skupinách (skládání puzzlí..)
- pěstujeme kamarádské vztahů- hrajeme pohybové hry ve dvojici, tanečky, párové hry,
- poznáváme sociální prostředí v němž žijeme
- učíme se cestu do MŠ, poznáváme důležité budovy ve městě – radnici, poštu, MŠ, ZŠ, kostel, polikliniku, fabriku..
- známe rodinu a její funkce, vztahy v rodině–vyrábíme puzzle babičky, dědy, sourozence, povolání rodičů..
- dodržujeme a učíme se úctě ke starým a nemocným lidem- navštěvujeme DD, DPS
- poznáváme a pojmenováváme domácí zvířata a volně žijící zvířata, jejich mláďata, určujeme místo kde žijí, potravu, jejich užitek či prospěšnost pro člověka
- uvědomujeme si chronologický běh roku – dny, týdny, měsíce,
- pojmenováváme , co kdy děláme (ráno, poledne, večer,...)

- pojmenováváme většinu toho, čím jsme obklopeni
- vyjadřujeme smysluplně myšlenky, pocity, nápady
- formulujeme otázky
- umíme vyslechnout a samostatně reprodukovat pohádku, čtení leporela
- řadíme chronologicky kartičky či obrázky
- určujeme předměty vzhledem k vlastní osobě - vpravo, vlevo, používáme předložkové vazby pod, nad, vedle, mezi...
- dramatizujeme pohádky – spolupodílíme se na vytváření postav
- podílíme se na realizaci zábavy a slavnostních oslav–pasování, čarodějnice, masopust....
- Navštěvujeme kulturní akce – hudební (koncertů), dramatické (divadel), výtvarné (výstav)..
- Seznamujeme se s prací dospělých –řemesla, povolání, pracovní předměty, navštěvujeme různá pracoviště...klempířství, stolařství, obchod...
- samostatně vypravujeme a vyjadřujeme se
- rozvíjíme a procvičujeme grafomotoriky a poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- poznáváme písmena a číslic, geometr. tvary, množství
- provádíme konkrétní operace – třídíme, uspořádáváme , odhadujeme, porovnáváme, přiřazujeme
- cvičíme postřeh a paměť různými činnostmi- např. kolik je na stole předmětů, kolik jsem oddělala, které...

bio

- poznáváme a pojmenováváme části lidského těla – skládáme postavu z dělených částí, slovně doplňujeme
- pozorujeme proporce dospělého člověka a porovnáváme je s proporcemi dítěte, každý jsme jiný – postava, oči, vlasy...
- při kresbě zachycujeme postavu i s detaily (oči, uši, vlasy, prsty na ruce.. (co by stalo, kdyby jeden prst chyběl, přebýval...))
- modelujeme z plastelíny, slaneého těsta, keramické hlíny...
- otiskujeme chodidla, srovnáváme velikosti nohou, rukou
- chráníme své zdraví před nemocemi, úrazy, závislostmi - při hrách, zájmových činnostech, dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi (PC, Televizor, drogy, alkohol,,)
- cvičíme různé zdravotně zaměřené cvičení - vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení
- hrajeme smyslové a psychomotorické hry

env

- pozorujeme blízké prostředí a život v něm - přírodu, změny – chodíme na vycházky do okolí v různých obdobích roku a pozorujeme rybníky, čističku, lesy, potoky... , povídáme si o prospěšnosti pro člověka a jeho ochranné různých EKO systémů
- sledujeme události v obci a účastníme se jich – Hody, Jarmark, Mladé bíteško...
- získáváme poznatky o možných nebezpečných situacích a dostupných způsobech jak se chránit (dopravní situace, kontakty se zvířaty, jedovaté rostliny, některé předměty, které můžeme najít při vycházkách, např. v parcích
- hrajeme na téma dopravy, bezpečného chování v dopravních situacích – přecházení vozovky, chůze po vozovce
- pozorujeme změny počasí, přírody živé i neživé, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichy
- využíváme encyklopedie, obrázky
- učíme se činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu (jak se chováme v lese...u rybníka.)

Tematický okruh: „Předškolácká výprava“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.
Kompetence k řešení problémů
Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací využívá je v dalších situacích
Kompetence komunikativní
Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
Kompetence sociální a personální
Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
Kompetence činnostní a občanské
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně Váží si práce i úsilí druhých

Tématický okruh : „Kam se asi vypravíme?“

Kam se asi vypravíme, co se všechno naučíme, co nám ten den přichystá, není jasné dočista. Každý z nás chce něco umět, šikovný a zdravý být, proto půjdem podívat se ,co se můžem naučit.

Záměry TO:

- rozvíjet schopnost dětí žít ve společenství ostatních dětí a lidí, přináležet k tomuto společenství - třída, školka, naše město ...
- učit děti vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Rámcový obsah TO – nabídka činností

- • běháme např. v rozptylu, za vedoucím dítětem; skáče např. do dálky, přes překážky..; lezeme např. pod překážkami, na zvýšené rovině ; cvičíme ve třídě nebo venku na zahradě
- hrajeme si pohybové, hudební i hudebně pohybové hry, např. Had leze z díry, Na medvěda...
- • organizujeme a realizujeme společná setkávání, hry a povídaní podporující sbližování dětí, např. návštěvy dětí v jiných třídách, exkurze...
- pořádáme společné aktivity např. mezitřídní soutěže, tanec s prvky aerobiku
- • poznáváme rozmanitost různých kultur, např.: návštěvy výstav ve školách ,pořádaných klubem kultury; navštívujeme, divadelní představení v kulturním domě, filmová představení v kině Flip
- učíme se pravidla vzájemného styku- zdvořilosti, toleranci, ohleduplnosti, spolupráci ... hlavně při hrách, tato pravidla se snažíme dodržovat v průběhu celého dne, na společných setkáváních, na kulturních akcích ...
- • posloucháme čtené, či vyprávěné pohádky
- vyprávíme si, diskutujeme, např. na téma aktuálních situací nebo podle volby a zájmu dětí
- hrajeme hry podle momentální věkové skladby, zájmu a zaměření dětí, např. hry konstruktivní, spontánní, volné hry, hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- • poznáváme okolí města – na vycházkách pozorujeme přírodu, počasí, podnebí, všimáme si změn v přírodě vzhledem k roční době a počasí
- sledujeme události ve městě, např. výročí, oslavy, významné návštěvy ve městě, nové stavby - silnice, parkoviště, návštěva prezidenta...

Tématický okruh : „Kam se asi vypravíme?“

Klíčové kompetence

Kompetence k učení
Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.
Kompetence k řešení problémů
Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
Kompetence komunikativní
Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
Kompetence sociální a personální
Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
Kompetence činnostní a občanské
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění

Tematický okruh: „Výprava do dávných časů“

Na zemi před dávnou dobou žila velká zvířata,
některá prý byla holá, jiná zase chlupatá.
Dinosauři, brontosauři, také další stvoření,
někteří žrali jen maso, jiní zase lupení.

Lidé žili v jeskyních, kořínky se živili,
na sobě měli jen kůži, nic jiného neměli.
Nebyla tu televize, neměli tu robota,
když chtěli jíst, chytili si prostě mamuta.“

Záměry TO:

- zprostředkovat dětem přiměřenou formou poznatky o dávných časech
- umožnit dětem seznamovat děti se světem lidí, kulturou, uměním a jejich vývojem
- rozvíjet u dětí představivost, fantazii a obrazotvornost a pomoci mu také toto vyjádřit slovem, výtvarně, hudebně, dramatizací, apod.

Rámcový obsah TO a nabídka činností:

- hrajeme smyslové a psychomotorické hry typu: „Poznej podle hmatu“, rozlišujeme různé materiály – kůži, peří, kámen,...
- při cvičení se zaměřujeme na lokomoční, nápravná cvičení a akrobatická činnosti motivovaná dávnou dobou a vývojem člověka

- povídáme si nad obrázky a encyklopediemi, kde se seznamujeme s různými typy vyhynulých živočichů, porovnáváme velikosti, povrch těla, tvar, apod.
- seznamujeme se přiměřenou formou s životem lidí v pravěku, se životem v jeskyních, sběrem rostlin, důležitostí ohně, oděvy, nástroji, potravou...
- představujeme si život v dávných dobách, na který si hrajeme a ztvárňujeme zpěvem, tancem, kresbou, malováním, ... např. kreslíme jeskynní obrázky

- hrajeme si s kamarády na pravěké lidi, stavíme obydlí, apod.
- spolupracujeme ve dvojicích i skupinách

- seznamujeme se s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a pokoušíme se společně vyrábět nástroje, oděvy z dávných dob ...
- učíme se uvědomovat si vztahy mezi lidmi jako je kamarádství, přátelství

- klademe si otázky a hledáme na ně odpovědi, diskutujeme nad problémem, vyprávíme si a objevujeme, „Co by se stalo kdyby“, ...kdyby se v dnešní době objevili mamuti a dinosauři, apod.
- pracujeme s literárními texty, obrazovým materiálem, využíváme encyklopedií a dalších médií (internetu) k získání informací o dávných dobách
- poznáváme rozmanitost a změny v přírodě i zprostředkovaně – jedeme na výlet do ZOO, DinoPark, apod.

Tematický okruh: „Výprava do dávných časů“

Rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení
Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje. Při zadané práci dokončí, co započalo. Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
Kompetence k řešení problémů
Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti Postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady. Využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost
Kompetence komunikativní
Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)
Kompetence sociální a personální
Je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
Kompetence činnostní a občanské
Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem., ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
Chápe, že se může o tom, co dělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení K úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně Váží si práce i úsilí druhých
Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
Spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

PŘÍLOHY

ke školnímu vzdělávacímu programu
pro předškolní vzdělávání
„Mámo, táto, to jsem JÁ“

